

Till Ålandslandskapsregering

dnr ÅLR 2015/10277

**Slutrapport för projektet Ungdomscoach, (del av verksamhetsbidraget
2014, 2015 och 2016)**

Rapporten innehåller:

Slutrapport för hela projektet

Bilagor

Ungdomscoachprojektet 2014
Aktivitetsrapport 2014
Ungdomscoachprojektet 2015
Aktivitetsrapport 2015
Ungdomscoachprojektet 2016
Aktivitetsrapport 2016
Projektplan 2014 – 2016
Budget 2016

Med vänlig hälsning

Rebecca Mattsson

Rebecca Mattsson
ungdomscoach

Ungdomscoach – infrastrukturell satsning i skärgården

Slutrapport från projektet Ungdomscoach

SKUNK

skärgårdsungdomarnas intresseorganisation

SKUNK – skärgårdsungdomarnas intresseorganisation rf
Co. Hanström
Ax-22820 Kumlinge
Åland
Email: info@skunk.ax
Hemsida: www.skunk.ax

Copyright © SKUNK 2016

Innehållsförteckning

VARFÖR EN UNGDOMSCOACH I SKÄRGÅRDEN?	4
INLEDNING	4
EU OCH KVALITETSPERSPEKTIV	4
HUR DET SER UT IDAG	5
UPPDRAG: UNGDOMSCOACH.....	6
<i>Att skapa relationer och bygga broar .....</i>	<i>6</i>
<i>Sociala interaktioner .....</i>	<i>7</i>
<i>Trygghet.....</i>	<i>8</i>
<i>Demokrati och påverkan .....</i>	<i>9</i>
FRAMTIDEN.....	9
<i>Möjligheter:.....</i>	<i>10</i>
<i>Till sist.....</i>	<i>10</i>
.....	11
OM ORGANISATIONEN SKUNK.....	11

Varför en ungdomscoach i skärgården?

Inledning

Skärgården är en relativt svag och sårbar region med sina geografiska hinder. Människorna som bor i skärgården blir också på olika sätt missgynnade. Många av de system och stöd som samhället byggt upp gynnar en norm där man ska ligga i centrum och vara många. Med ungdomscoachen vill SKUNK bidra till att kompensera detta, men också skapa förutsättningar så att Ålands skärgård ska kunna ligga i framkant vad det gäller ungdomsarbete och utveckling.

Ungdomscoachen har fritiden som den huvudsakliga arenan, men det innebär inte att det är ett fritidsprojekt. Verksamheten är istället en del i att stärka en basstruktur i regionen. Ungdomscoachen har nu varit ett projekt i tre år, SKUNK ser det som tre mycket framgångsrika år där verksamheten har utvecklats och där föreningen nu både kan formulera och visa vad en modern framtidsyftande ungdomsverksamhet kan vara. Även om projektet har kämpat på med en underfinansiering och en del problem med rekrytering har projektet tydligt visat vilka möjligheter en långsiktig strukturell satsning som denna skulle ge.

SKUNK vill därför att regeringen ger SKUNK möjlighet att göra verksamheten permanent med en ungdomscoach som verkar i skärgården för att på detta sätt stärka regionen.

EU och kvalitetsperspektiv

SKUNKs arbete med ungdomscoachen ligger helt i linje med det kvalitetsarbete som EU pekar på som viktigt och som bör implementeras i medlemsstaterna. I det nyligen framtagna dokumentet (2015): Quality Youth Work¹ finns en definition med grundläggande principer för ungdomsarbete vilket motsvarar ungdomscoachens verksamhet.

Definition: Åtgärder riktade mot unga människor om aktiviteter där de deltar frivilligt, utformade för att stödja deras personliga och sociala utveckling genom icke-formellt och informellt lärande².

Grundläggande principer för ungdomsarbetet:

Ett framgångsrikt ungdomsarbete bör uppfattas som attraktiv och ge mervärde eller glädje i livet. För att vara attraktiv måste de svara mot olika behov, intressen och erfarenheter som ungdomar själva uppfattar, de måste också vara aktivt inkluderande och nå ut till och välkomna alla olika grupper

¹ Quality Youth Work - A common framework for the further development of youth work Report from the Expert Group on Youth Work Quality Systems in the EU Member States

² Formellt lärande innebär lärande som sker inom ramen för den allmänna utbildningen, grundläggande yrkesutbildning och högre utbildning. Icke-formellt lärande innebär lärande som sker genom planerade aktiviteter (i termer av inlärningsmål, inlärningstid) där någon form av lärande stöd är närvarande. Informellt lärande innebär lärande är resultatet av dagliga aktiviteter i samband med arbete, familj eller fritid och är inte organiserat eller strukturerat i form av mål, tid eller lärande stöd.

av ungdomar. Ungdomsarbete måste bygga på ungas frivilliga och aktiva deltagande engagemang och ansvar. Det måste finnas ett helhetsperspektiv och ungdomsarbete måste se ungdomar som kapabla individer och resurser och stärka ungdomars rättigheter, personlig- och socialutveckling och självständighet. Det måste också ha ett icke-formellt och informellt lärandeperspektiv och verksamheten ska vara utformad, genomförd och utvärderad tillsammans med ungdomarna. Principerna hänger starkt ihop och har ett lärande perspektiv så att det blir relevant för de unga själva, då kan ungdomsarbete lyckas och nå sin fulla potential.

I den senaste rapporten från Forskningsstiftelsen för studier och utbildning - Otus visar att utöver föräldrarnas utbildnings- och inkomstnivå påverkar också kön och fritidssysselsättning vilka studieval unga gör.³

Det är också viktigt att verksamheten har ett salutogent/hälsofrämjande perspektiv så att man på olika sätt stödjer unga att göra verkligheten begriplig, hanterbar och meningsfull.⁴ Det handlar om att stödja unga i deras förmåga att möta utmaningar i livet.

Ungdomscoachens uppdrag är också att stödja arbetet i kommunerna med ungas delaktighet och demokratiförståelse. Demokratiarbete är långsiktigt och kräver kontinuitet och att man bygger upp former och strukturer som samtidigt kan förnyas.

Hur det ser ut idag

När invånarantalet i skärgården har minskat och den demografiska strukturen är i obalans har det inneburit att det är få elever i respektive klass. Vår bild som bygger på att vi verkat i regionen i över 25 år är att det har utvecklats en "försiktighetens kultur" gentemot att pröva på nya saker och utmaningar bland unga. Det finns också en stark uppdelning kring vad respektive kön gör och intresserar sig för som begränsar på flera sätt. Kommunernas fritidsverksamhet består huvudsakligen av en del klubb- och idrottsverksamhet med skiftande kontinuitet och kvalitet. Det finns också i en del kommuner så kallade ungdomsföreningar som har öppet hus någon kväll i veckan, också de med skiftande kvalitet. Forskning visar att gårdar som främst har förströelseaktiviteter med låg personaltäthet eller bara någon form av övervakning, riskerar att bli en mötesplats för destruktivt bus och kriminellt

³ Nya Åland 3 maj 2016 Nina Smeds ledare

⁴ Etik för fritidsledare, KC Kunskapscentrum för fritidsledarskap 2016 www.fritidsledarskap.se

engagemang eller bara fungerar konserverande av gamla mönster istället för en stärkande och utvecklande verksamhet.⁵

Samhället är idag komplexare än någonsin och unga får många dubbla budskap och många krav på att göra olika val. Det är en utmaning och ställer krav på en stödjande och coachande verksamhet. Unga måste få chansen att utveckla nödvändiga kompetenser för att hantera livet, både för att kunna möta den framtida arbetsmarknaden och utveckla ett entreprenöriellt tänkande, något som behövs i regionen och i samhället i stort.

Olika ungdomar har olika förutsättningar, någon är inte van vid att bli tagen på allvar, någon annan har stor kompetens att organisera och ta ansvar, etc. Dessa förutsättningar kräver hög kompetens, handledning och kontinuerlig fortbildning av den personal som ska arbeta med ungdomar.

Dagens stöd med Landskapsandelarna för ungdomsverksamhet är ett icke ändamålsenligt stöd. Kommunerna är så små så att dessa inte kan användas till ett kvalitetsarbete, då summan som respektive skärgårdskommun får blir så liten att den i princip bara kan stödja t ex upprätthållande av idrottsplaner och klubbverksamhet. I det finns ingen målmedvetenhet eller långsiktighet. Summan som finns för föreningar att söka för verksamhet blir tillsammans med kommunens egna resurser alltför liten för att kunna göra den kvalitetsinsats som SKUNK menar att regionen och ungdomsarbetet behöver.

Uppdrag: Ungdomscoach

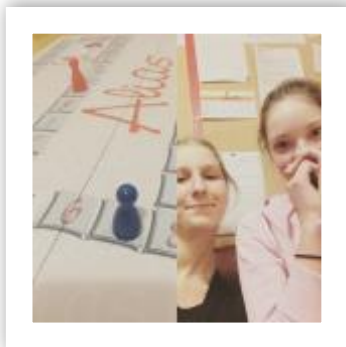
Ungdomscoachens huvuduppdrag är att arbeta nätverkande, jobba uppsökande och med relationer fånga upp problem som såväl möjligheter. Satsningen ska ses som en infrastrukturell satsning på unga i den Åländska skärgården.

Att skapa relationer och bygga broar

Den första uppgiften en ungdomscoach har är att skapa relationer med unga och alla som är intresserade av ungdomsarbete. Dessa skapas med direktkontakt genom att jobba uppsökande där unga är, i klassrummen, på skolgården, på andra fritidsaktiviteter och genom att skapa aktiviteter. Ungdomscoachen besöker skolorna för att nå ut till alla unga och få kontakt med lärarna, träffar kommunanställda och föreningsengagerade. Genom olika slags möten skapas ett nätverk där alla som är intresserade av ungas tillvaro i knyts samman. Med en trygg relation som bas har vi möjlighet att bygga broar mellan alla ungdomar i de olika skärgårdskommunerna, med unga runtomkring på fasta Åland, Norden och EU.

---

⁵ KEKS

"För mig borde ungdomscoachen vara en självklarhet i skärgården, både som uppvuxen i skärgården och som arbetande med skärgårdsungdomar. Ungdomscoachen är en person som ungdomarna känner igen och litar på. Någon som kan ge stöd och peppning om man har idéer men också en person som kan hjälpa till att visa på att alla har idéer och förmågor. Det är en vuxen som inte är kopplad till skola eller familj vilket gör att hen kan utmana och utveckla på ett annat sätt men också ge en trygghet. I min värld har en ungdomscoach positiv effekt på samhället i stort, kommunen, skolan, ungdomar i grupp och individen."

*Emelie Hanström, 26 år
projektledare i SKUNK uppvuxen på Kumlinge*

Exempel: En kul dag i kaninens avstamp

Ungdomscoachen träffade två av Ålands Kaninhoppars ledamöter på SKUNKs nätverksträff där de berättade att de var intresserade av att komma ut i skärgården och ha aktiviteter. Ungdomscoachen kände till att på Kumlinge fanns det en ungdom som var intresserad och själv höll på med kaninhoppning. Ungdomscoachen startade en arbetsgrupp med Ålands kaninhoppare och ungdomen och handledde gruppen bistod med mötesteknik/utrusning för webbmöten och kunskap om praktiska förutsättningar för att skapa ett lyckat evenemang i skärgården.

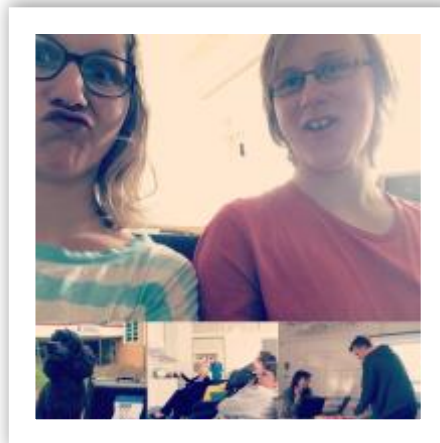
Sociala interaktioner

*"Tack för att du kom, din uppskattning
har hjälpt mig massor den här veckan!"
Lärare på Kökar skola*

En ungdomscoach ska lyssna, fråga efter, engagera och skapa möjligheter genom att finnas där och vara nåbar med jämna mellanrum på plats, däremellan via mail, chatt och mobil. Ensamhet och upplevelse av uteslutning och isolering är en problematik att ta i beaktande eftersom människan är en social varelse och mår bra av social interaktion. I skärgården ser SKUNK att de till viss del utvecklas en "försiktighets kultur" ett liknande fenomen kan ses i förorter där man upplever sig som en andra klassens medborgare och man de man idag kallar utanförskap. Ungdomscoachen ger möjlighet att överbygga skillnader och klyftor genom samarbete mellan kommunerna i skärgården och med resten av Åland vilket är både viktigt för regionen och de enskilda individerna.

"När jag gick i skolan på Sottunga så var vi inte så många i skolan och vi tyckte att vi inte behövde någon annan och när SKUNK skulle hålla ett läger på Sottunga ville ingen gå. Men eftersom jag kände SKUNKs lägerledare och att vår lärare i skolan peppade så för att vi skulle gå så gick jag och min kompis i alla fall. Och det var jätte roligt! Det slutade i att jag skippade grisfesten och var bara på lägret där jag gjorde nya vänner och idag är jag med i SKUNKs styrelse"

*Alexandra Näfverborn, 18 år
vice ordförande i SKUNK:s styrelse Sottunga*

Exempel: Dramaprojekt – återkoppling med utflyttade

Under ett av ungdomscoachens besök så träffade coachen en av SKUNKs faddrar. Det är unga eller vuxna som varit engagerade på ett eller annat sätt i SKUNKs verksamhet och som nu är resurspersoner. Faddern berättar att det skulle vara roligt om hennes dotter, en fd styrelsemedlem och hennes dramaklass i Vasa kunde komma till skärgården och hålla workshops i skolorna. En perfekt möjlighet att återkoppla utflyttade ungdomar tillbaka till sin hembygd som resurser. Det hela resulterade i en dramaturné i alla skärgårdsskolor.

"För mig var SKUNK chansen att få träffa andra och pröva på nya saker. När jag bodde på Kökar så var den enda fritidsaktiviteten volleyboll och så fanns det ingenting annat för mig. Jag åkte på mitt första läger för att pröva på paintball och sen åkte jag på nästan alla läger efter de och när jag blev tillfrågad att vara med i styrelsen så sa jag ja. Jag rekommenderar andra att vara med för man lär sig mycket och det väldigt roligt"

*Elia Sundström, 17år
fd ledamot i SKUNK:s styrelse, Kökar*

Trygghet

*"Va!? Kommer du att komma tillbaka hit till oss på Kökar?"
Elev på Kökar skola*

Enligt barnkonventionen har "varje barn har rätt till den levnadsstandard som är skälig för att trygga barnets utveckling"⁶. Den viktigaste nyckeln i ungdomscoachens uppdrag är att skapa trygghet. Genom ungdomscoachens kontinuitet kan vi bedriva ett salutogent (hälsofrämjande) ungdomsarbete som är viktigt för ungas välbefinnande för att lyckas krävs att någon kontinuerligt kommer och träffar unga på deras hemmaplan.

⁶ UNICEF Sverige (2009). Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter. Stockholm: UNICEF Sverige. Artikel 26-27

”Det räcker dock inte med att konstatera att ”alla är välkomna”, utan det krävs en ökad medvetenhet” står det i Landskapsregeringens integrationsfrämjande program⁷ där målet är att minska diskriminering och stärka social gemenskap i samhället vilket SKUNK ser att ungdomscoachen är ett svar på.

Exempel: Att våga åka

Att åka ut till skärgården med en fritidsaktivitet och tro att unga ska bara komma för att nu är det något som händer fungerar inte. Det krävs begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet⁴. När SKUNK håller en aktivitet görs det först marknadsföring via affischering i kommunbladen, skolorna och via mejl. Sociala medier används för att kontakta unga direkt och för att sprida information. Under skoldagen är SKUNK där för att under raster svara på frågor om vad som kommer att hända och peppar unga att komma. Ibland räcker inte ens detta.

Demokrati och påverkan

En av de viktigaste ungdomsfrågorna är ungas reella möjligheter till påverkan och delaktighet samt hur unga ska tas tillvara som en samhällsresurs. Ungdomscoachen är en viktig satsning för att stärka det viktiga markarbete som krävs för att stödja unga i att bli aktiva demokratiska medborgare, grunden är att träna unga i att formulera och uttrycka åsikter i olika sammanhang och samhällsfrågor. Ett viktigt uppdrag är att stötta och samarbeta med elevråden och dess handledare, bland annat genom träffar och utbildningar.

”Att få träffa andra unga från skärgården och jobba med lite svårare frågor som demokrati och påverkan har varit viktigt för mig. Jag blev så glad och positivt stärkt av SKUNKs aktiviteter och nu vill jag fortsätta med att jobba så att andra också får den chansen!”

Sonja Pettersson, 18 år vice ordförande SKUNK, Kumlinge

Framtiden

Ungdomscoachsatsningen skall skapa förutsättningar för en trygg fritid som präglas av utmaningar, utveckling, att ha kul, rekreation, integration, solidaritet och jämställdhet. Verksamheten ska ta tillvara de ungas egen kraft, positiva egenskaper och talanger. Det ska bygga på att verksamheten ser ungas möjligheter och förmågor att fatta egna beslut.

⁷ Ålands Landskapsregering (2016). Landskapsregeringens program för integrationsfrämjande 2016-2019. Kap 4.5. Främjande av deltagande, goda relationer och förebyggande av främlingsfientlighet och diskriminering.

Ungdomscoachen ska vara en trygg bas för SKUNKs verksamhet för att kunna ta till vara olika projektmöjligheter både nationellt och internationellt. Olika projektmedel gör att föreningen utmanas och tvingas att hela tiden förnya sig och utveckla verksamheten. Att SKUNK idag är en framgångsrik och utvecklingsintresserad organisation beror på lyckliga omständigheter där man ständigt kunnat få konsult hjälp gratis eller till en billig penning, det är ingen lösning för framtiden.

FNs mänskliga rättigheter, ett aktivt medborgarskap, demokrati, delaktighet och kreativitet är hörnstenar i ungdomscoachens arbete. Det betyder att unga behöver komma i sammanhang där de kan utveckla sina idéer, inspireras och ges utrymme för att träna allt från att arrangera saker till att driva en egen fråga, rörelse eller ett företag. Grunden är att det ska vara kul att förändra världen, att man kan skapa positiva förändringar genom att skapa utrymme för ungas inflytande.

SKUNK ser oändligt med möjligheter för utveckling av verksamheten för och med ungdomar i skärgården och på Åland om satsningen på ungdomscoachen görs. Ungdomscoachen kan då bli en samarbetspart för andra organisationer som på ett lättare sätt kan nå ut med sin verksamhet i skärgården. Den kan på olika sätt samordna insatser. Detta utöver det uppsökande och relationsskapande arbetet ut i kommunerna där coachen tillsammans med ungdomarna kan skapa och utveckla verksamheten.

Möjligheter:

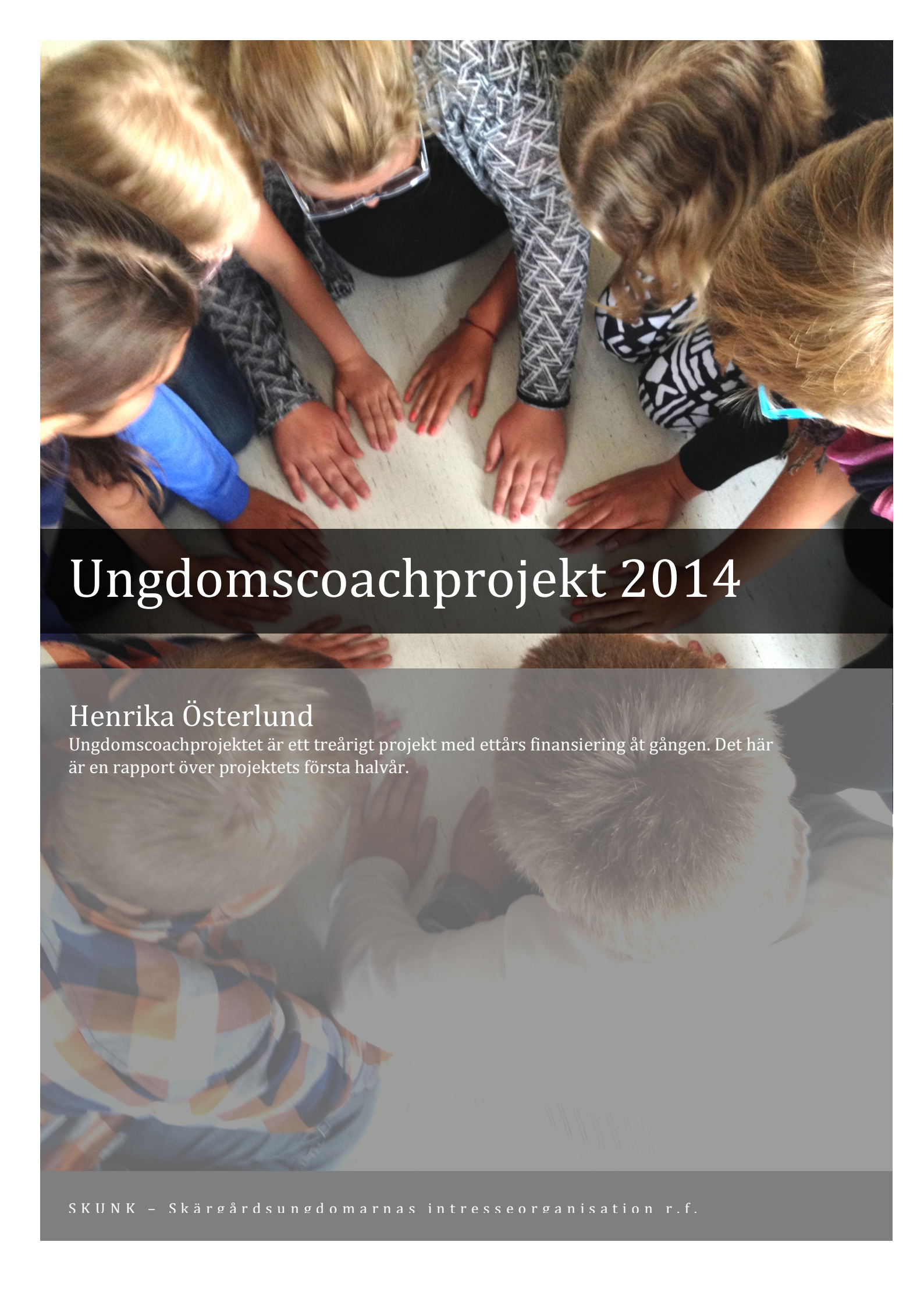
- Ta vara på och utveckla EVS - europeisk volontärtjänst⁸ både med internationella volontärer på Åland men också inspirera och skapa möjligheter för ålänningar att komma iväg på volontäruppdrag.
- Skapa nordiska och internationella utbyten av olika slag.
- Ta vara på t ex Leader-metoden så att SKUNK genom att söka för ett Paraplyprojekt ger unga möjlighet att driva ett t ex ett leader-projekt i varje kommun.
- Skapa projekt kring kulturmöjligheter i skärgården.
- Arbeta för att även skärgården ska få del av idrottsresurser.

Till sist

Ungdomar som känner att deras idéer och initiativ blir tillvaratagna och satsade på, mår bättre, har större framtidstro och engagemang och chansen att de väljer att flytta tillbaka ökar. Ett aktivt ungdomsarbete i skärgården ger således större förutsättningar för en levande skärgård i framtiden och därför behövs en ungdomscoach.

---

⁸ Ingår i Erasmus+ programmet som finansieras av EU och administreras av CIMO i Finland.

Ungdomscoachprojekt 2014

Henrika Österlund

Ungdomscoachprojektet är ett treårigt projekt med ettårs finansiering åt gången. Det här är en rapport över projektets första halvår.

”Det finns en
person som
ungdomar, vuxna
och organisationer
kan se, träffa och
vända sig till!”

Innehållsförteckning

FÖRORD – REBECCA FRÅN VÅRDÖ.....	11
INLEDNING	12
MÅLSÄTTNINGAR FÖR PROJEKTET	13
MÖTEN OCH MÖTESPLATSER	13
DEMOKRATI.....	14
FÖRETAGSAMHET.....	15
METODER I UNGDOMSCOACHARBETET	15
UPPSÖKANDE ARBETE	15
LEKAR.....	16
DISKUSSION OCH HANDLENING	16
LÄGER, RESOR OCH SEMINARIER	17
SAMARBETE MED KOMMUNER, FÖRENINGAR OCH ORGANISATIONER	17
ENGAGEMANG	18
MÖTEN OCH MÖTESPLATSER.....	18
STARTSEMINARIE	19
TURNÉ 1 (TRÄFFA ALLA ELEVER)	19
MIDDAG FÖR ALLA SKÄRGÅRDSUNGDOMAR SOM PRECIS BÖRJAT STUDERA I MARIEHAMN	19
ELEVRÅDSUTBILDNING	20
STUDIERESA TILL ÅBO.....	20
FÖGLÖ IDROTTS DAG.....	20
ME AND YOU OCH GENUSUTBILDNING.....	20
KREATIVITETSSEMINARIET: KREATIVITET – ATT GÖRA SIN EGEN GREJ!.....	21
ELVIRA	21
IDROTTS LÄGER	21
TURNÉ 2 (FOKUS PÅ ELEVRÅDEN OCH DERAS PROJEKT SAMT UPPFÖLJANDE TRÄFFAR)	22
STOCKHOLM	22
JULFEST	22
DEMOKRATI	22
FÖRETAGSAMHET	23
REFLEKTION	23

Förord

Skunk är en förening av unga för unga. Under åren som gått har skärgården, hela landskapet, Finland, Sverige, Estland och många fler fått ta del av det fantastiska arbetet Skunk har gjort. Vi har ordnat seminarier, utbyten, workshops, läger, kulturesor, äventyrsresor och mycket mer.

Det finns en sak vi har lärt oss genom årens gång och det är vikten av kvalitativt, kontinuerligt och målinriktat ungdomsarbete. Vi har genom olika projekt haft möjligheten att ha personer ute på uppdrag 100 % i skärgården och varje gång är det samma visa. Skärgården blommar upp, ungdomarna blir mer aktiva, lär sig mera om samhälle och om hur vi kan ha roligt tillsammans som en enad skärgård. Men så tar projektet slut och det tar inte lång stund och vi ser hur engagemanget dör ut. Med en ungdomscoach som finns där för oss ungdomar i skärgården känner jag hur mitt engagemang stärks.

Genom SKUNK har jag fått uppleva hur mitt mod, min styrka, min stolthet växer och viktigast är att jag blir påmind om syftet och en levande skärgård. Jag får se, känna, höra, lukta och smaka på framtiden i skärgården och det ger mersmak. Jag vill ha mera av framtiden i skärgården.

Rebecca Mattsson – från Vårdö
Ordförande i Skunk och klassisk mångsysslare

”Jag får se, känna,
höra, lukta och
smaka på framtiden
i skärgården och
det ger mersmak.”

”Möten, demokrati och företagsamhet är de tre starkaste nyckelorden för projektet.”

Inledning

Projektet startades våren 2014 med att rekrytera en ungdomscoach. Som ungdomscoach för SKUNK – Skärgårdsungdomarnas intresseorganisation r.f. anställdes från och med 14.7 Jag Henrika Österlund, utbildad samhällspedagog med erfarenheter av ungdomsarbete inom olika verksamhetsområden. Ungdomscoachprojektet är ett projekt för att stärka och utveckla ungdomsarbetet i skärgården. Samtidigt är ungdomscoachprojektet en infrastrukturell satsning på skärgården. Satsningen som görs är inte istället för kommunernas egna fritidsaktiviteter utan har som syfte att öka kvaliteten på det som är SKUNK tagit på sig som uppgift samt att öka ungas inflytande och bestämmandet över aktiviteter i kommunerna.

Efter 5 ½ månad med ungdomscoachprojektet kan vi konstatera följande:

1. Kontakten till ungdomarna är etablerad. Men alla relationer är färskvara, det betyder att det behövs kontinuitet.
2. Möten, demokrati och företagsamhet är de tre starkaste nyckelorden för projektet
3. Arbetet kretsar hela tiden kring att engagera ungdomarna, inte aktivera dem.

Den här rapporten är en sammanställning över det som hittills har gjorts.

Kökar 21/12 2014
Henrika Österlund

Målsättningar för projektet

De övergripande målsättningarna för ungdomscoachprojektet är:

- Skapa relationer
- Engagera
- Sammanföra
- Inspirera
- Stöda

I första hand är projektets målgrupp ungdomar i åldern 11-15 i skärgården. Men i det långsiktiga arbetet så arbetar vi också med yngre och äldre.

Skunk anser att då man stärker ungdomarna, ökar deras inflytande och skapar möjligheter för dem på så vis stärker ungdomarna hela skärgården. Projektet ska ses som en kvalitetshöjande insats för skärgården och dess ungdomar.

Målsättningen med projektet är att genom aktivt arbete stärka ungdomars inflytande och påverkningsmöjligheter. Inledningsvis har projektet satsat på att stärka elevråden i deras arbete och stöttat dem i deras arbete. Skunk anser att genom att inledningsvis stärka det rådande systemet då det gäller demokrati i skolan så kan man senare i högre grad nå ut till alla skärgårdselever. Skunk ser metoden att unga leder unga som viktig och stärkandet av elevråden är ett steg i den riktningen.

Coachen har också arbetat med att skapa möjligheter för att få nya influenser, kunskaper, erfarenheter och samtidigt också större medvetenhet om demokrati och företagsamhet. Grundtanken i projektet är att skapa förutsättningar för ungdomarna att själva förverkliga sina idéer och bli aktiva ansvarstagande individer.

Erfarenheterna från Young Voices projektet är klara och tydliga, ungdomar vill engagera sig i sitt närsamhälle bara förutsättningarna finns och över hälften av de då tillfrågade ungdomarna vill bo i skärgården också som vuxen. Nyinflyttning och återflyttning är viktiga faktorer för skärgården och avgörande faktorer som ungdomarna ser är jobb och vänner. Det resultat har Ungdomscoachprojektet tagit till vara och därför fortsatt att jobba med ungdomars möjlighet till inflytande och företagsamhetstänkandet och "att skapa sin egen grej".

Möten och mötesplatser

Möten med ungdomar är organiserade träffar och spontana möten. Mötesplatser är skolan, kommunala samlingsplatser och de platser där SKUNK ordnar aktiviteter. Möten med ungdomar ser olika ut. Dels har vi den traditionella mötesplatsen i skolan och dels har vi de aktiviteter som ordnas tillsammans med ungdomarna.

Det regelbundna uppsökande arbetet som ungdomscoachen gör i skolan är viktigt. Ungdomscoachen är närvarande, bygger relationer med ungdomarna, fångar upp idéer, bollar möjligheter och har också möjlighet att utifrån se och fånga upp eventuella

problem. Ungdomscoachen har gjort två mer omfattande turnéer i skolorna och några kortare besök beroende på situation och önskemål.

Demokrati

Inledningsvis har projektet stöttat elevråden att fundera på elevernas situation i skolan och vad de själva kan göra för att öka samarbetet med andra kommuner och vad de tycker är viktigt att satsa på. Samarbetet, samspelet och dialogen med elevråden och ungdomarna är viktiga grundpelare i ungdomscoachens arbete.

Ungdomscoachens arbete skall öka ungdomarnas delaktighet och engagemang. Ungdomar vill engagera sig i sin närmiljö bara möjligheterna att göra det finns. Ungdomscoachen hjälper ungdomarna att lära sig att formulera sina åsikter och att agera bollplank för ungdomarna. Uppdraget är också att sammanföra ungdomar för att de tillsammans ska kunna föra fram åsikter, diskutera med varandra, tänka kritiskt och inspirera varandra.

I och med Young Voices projektet så lärde sig fler ungdomar att bl.a. formulera sina åsikter. Projektet synliggjorde att unga har konstruktiva åsikter och vill engagera sig för skärgården. Ungdomscoachprojektet tar tillvara erfarenheten och stärker inledningsvis elevråden i deras uppdrag. Ett led i att stärka elevråden har varit att fånga upp idéer som framkommit och hjälpa till att göra dem verkliga. Julfesten som ordnades på Föglö var ett sådant exempel. Föglö elevråd ordnade julfest, bjöd in alla skärgårdsungdomar i högstadietåldern och förverkligade festen tillsammans med SKUNK och Föglö UF

”Ungdomar vill
engagera sig i sin
närmiljö bara
möjligheterna att
göra det finns”

Företagsamhet

Ungdomscoachprojektet har ambitionen att på olika sätt nå alla unga i skärgården men är i en start fas. Redan nu ser vi engagemanget och ivern bland ungdomarna. Ungdomscoachprojektet är en långsiktig satsning på framtiden och samhället behöver företagsamma människor.

I Young Voices projektet kunde man konstatera att många ungdomar kan tänka sig att flytta tillbaka efter studier, men då måste det finnas jobb och bostäder. SKUNK menar att ungdomscoachprojektet är en del i att stärka entreprenörskapet, kulturen och engagemanget så att ungdomarna trivs här och nu, men att de också kan vara med och skapa en positiv framtid för skärgården. Ungdomscoachprojektet vill sätta ungdomar i sammanhang där de kan inspireras, utveckla sina idéer och ge utrymme för att träna på de utmaningar som ett företagsamt liv är; driva företag, förverkliga en idé och driva en rörelse eller organisation. Som en del av projektet ordnades ett kreativitets- och företagsamhetsseminarium på Vårdö.

Metoder i ungdomscoacharbetet

Att jobba med ungdomar kräver olika metoder. Ungdomscoachen jobbar med en rad olika metoder för att engagera och för att kunna ta tillvara de idéer och tankar som finns bland ungdomar i skärgården. Det krävs också att utrymme, möjligheter och tid ges för att uttrycka sig och sina tankar. Men det handlar inte bara om att ge uttryck för åsikter, det handlar också om att skapa möjligheter att träffa nya och gamla vänner i de andra kommunerna och att få prova på nya aktiviteter och lära sig nya saker.

När det gäller att få igång diskussioner som inte bara är uttryckta åsikter, utan också handlingskraftiga, så gäller det att använda sig av kreativa metoder. Olika värderingsövningar har flitigt använts för att synliggöra allas tankar och värderingar. Samtidigt så har de också använts för att öka förståelsen för varandras likheter och olikheter.

Uppsökande arbete

Ungdomscoachen tar aktivt kontakt med ungdomarna på de platser där ungdomarna befinner sig (på skolan, på fritidsaktiviteter och delvis sociala medier). Det uppsökande arbetet är viktigt då alla ungdomar inte självmant tar vara på olika möjligheter eller har kompisar som drar med dem på nya aktiviteter, Det krävs att de får stöd och uppmuntran av en aktiv relation till en vuxen som kan inspirera och ge trygghet. Coachen har besökt kommunerna och skolorna regelbundet. Det uppsökande arbetet möjliggör också att informera om aktualiteter. SKUNK vet att direktkontakt med ungdomarna är avgörande om de ska delta i olika arrangemang eller prova på nya aktiviteter. Ungdomscoachen, precis som andra fritids- och ungdomsledare, kan vara en vuxen kontakt som kan vägleda också den som har det svårt på något sätt. I och med att kontakten är frivillig och fristående, så kan coachen vara den som kan få förtroenden som denne tillsammans med den berörda kan hitta hjälp och åtgärder för. Coachen har en generell tystnadsplikt, men en allmän anmälningsplikt.

Lekar

Att använda lekar som metod är ett effektivt sätt att variera inläring. Lekar är en metod som kan användas på många olika sätt, främst för att skapa trygga grupper. Det gör man dels genom att lära känna varandra men också för att skapa en positiv atmosfär. Lekar är viktiga arbetsredskap och många gånger fungerar lekarna som diskussionsmaterial i övningar men också relationer mellan ungdom och ungdom och då ungdomscoachen lär känna ungdomarna. Det är viktigt att kunna skratta och ha roligt tillsammans.

Diskussion och handledning

Ett genomgående tema för allt arbete är diskussion. Dels diskussion under ledda former men också genom s.k. fri diskussion. Ungdomarna övas i att uttrycka åsikter, lyssna på varandra och att vara i samspel med varandra. I projektet har det kontinuerligt reserverats tid till diskussion både i små och stora grupper. Coachen lyssnar också på ideer och handleder till lösningar och vidare åtgärder så att beslut kan fattas.

Övningar

Genom övningar kan man lära sig olika färdigheter. Ungdomarna har en chans att öva på nya färdigheter under trygga former. T.ex. har ungdomarna fått öva sig i att uttrycka sina åsikter, att stå inför en grupp och att göra projektplaner.

Workshops

Workshops, övningar och lekar påminner om varandra och kan många gånger vara kombinerade. Lekar handlar oftast om gruppens utveckling, övningar om att lära sig en färdighet under trygga former och workshops att lära sig någonting och samtidigt få ett resultat. Workshoppar i kombination med utomstående föreläsare och experter är något som Skunk använder ofta i olika sammanhang.

”Det är viktigt att
kunna skratta och
ha roligt
tillsammans”

Läger, resor och seminarier

En viktig del i verksamheten är att sammanföra ungdomar över kommungränserna genom olika läger, resor och andra arrangemang. Det är ett ypperligt sätt att under en lite längre tid göra mera saker tillsammans. Det är också ett sätt att lära känna nya människor. Skunks läger och seminarier har olika teman, tex. kreativitet eller idrott. Resor som SKUNK gör är både s.k. lågtröskelverksamhet och möjlighet att pröva och ta del av aktivitet som inte finns på hemmaplan. "Lågtröskelverksamhet i det avseendet att ungdomar lätt kan komma med på en resa, skapa sig en kontakt till SKUNK och andra ungdomar och sedan aktivt ta del av annan SKUNKverksamhet som de kanske inte skulle ta del av för att de inte känner någon annan som ska vara med eller att de inte vet vad de innebär eller fungerar.

Samarbete med kommuner, föreningar och organisationer

Coachen och SKUNK samarbetar med alla för att dels den egna verksamheten ska bli bättre, nå flera ungdomar och ha större mångfald men också för att samarbetspartnernas verksamhet ska nå barn och ungdomar i skärgården. Coachen är en slags spindel i nätet och en kontakt för andra organisationer. Ungdomscoachen har träffat en mängd olika organisationer.

Uppe från vänster till höger: Workshopsövning, kulstötarring
Nere från vänster till höger: Vy från skärgårdsfärja, medalj i lekturering
Foto: Henrika Österlund

Engagemang

Utgångspunkten för ungdomscoachen är hela tiden att engagera ungdomar. Skillnaden mellan att aktivera och engagera ungdomar är det grundläggande synsättet i projektet och i SKUNKs verksamhet. Aktiviteter är viktiga, men engagerade ungdomar som gör saker både för sig själva och för andra ungdomar ger en livligare skärgård och ungdomar som vill göra skillnad och inte är rädda för att ta sig an utmaningar. Precis det som skärgården behöver. Engagemanget är en nyckelroll i en långsiktig och hållbar lösning för ungdomarna själva och för skärgården. Arbetet att få ungdomar att engagera sig är en svår uppgift, men inte alls omöjlig. T.ex. så stöttade ungdomscoachen Föglö elevråd att ordna en julfest. Eleverna engagerade sig och gjorde en s.k. aktivitet för alla andra ungdomar en lätt uppgift, men viktig.

Arbetet med att engagera ungdomarna är bara påbörjat och tar olika länge för olika ungdomar. Ungdomar som grupp är inte en homogen grupp, tvärtom finns många olika viljor och intressen.

För att stärka och hjälpa ungdomarna att engagera sig så gjordes en turné med demokratiworkshop i skolorna med främst elevråden som målgrupp. Diskussion om hur beslut tas gjordes och sedan avslutades workshopen med att lista vad ungdomar i skolan vill. Listan fanns sedan som grund för elevrådet för att planera verksamheten. I Brändö gjordes listan av samtliga elever i åk 7 och 8. Elevrådet sammankallades sedan för att förverkliga listan och för att se över vad som kan göras genast och vad som måste förberedas. På listan fanns också många förslag om aktiviteter. Demokratiworkshopen är en del i demokratiarbetet och arbetet att engagera ungdomar. Under workshopen och efterföljande arbete är coachens uppgift att agera bollplank, handleda till fortsatt aktivitet och hjälpa ungdomarna att organisera sig och förverkliga sina idéer. Det krävs ett respektfullt förhållningssätt som grundar sig i att ungdomar är kompetenta och kapabla att ta ansvar. För att detta skulle fungera krävdes att en god relation mellan ungdomarna och coachen finns.

Möten och mötesplatser

Ungdomscoachen arbetar uppsökande. Det betyder att coachen rör sig i skolorna och skapar mötesplatser med ungdomarna. Ungdomarna har naturliga mötesplatser, men för att kunna bredda det sociala nätverket behövs även gränsöverskridande mötesplatser där ungdomarna träffas över kommungränserna.

Coacherna bör träffa ungdomar både i grupp och individuellt, alternativt i väldigt små grupper. Att träffa ungdomarna individuellt medför naturligtvis utmaningar men det finns ungdomar som inte känner sig allt för trygga i gruppssammanhang. Otrygga ungdomar beter sig olika i gruppen och då de inte är tillsammans med gruppen (vanligtvis två alternativ: utåtagerande eller tillbakadragna). Att då ge möjligheter att dels umgås med gruppen under ledda sammanhang och delvis utanför gruppen gör att alla ungdomar har en chans att komma tilltals och att känna sig trygga.

*Uppe från vänster till höger: Filmning, rekvisita till filmen
Nere från vänster till höger: Vårdö skola, ansvars workshop
Foto: Henrika Österlund*

Startseminarium

Startseminariet för ungdomscoach projektet hölls på sommaren och samlade styrelsen i Mariehamn. Under seminariet skissades hösten upp, ungdomscoachprojektets alla önskemål diskuterades och samtidigt spelade styrelsen in sitt tävlingsbidrag till en nordisk filmtävling om jämställdhet. Ungdomarna skrev själva manus, skaffade rekvisita, filmade och redigerade filmen. Filmens belyste temat jämställdhet och hur också små saker kan göra stor skillnad.

Turné 1 (Träffa alla elever)

Första turnén som gjordes till alla skolor handlade om att skapa kontakt och träffa ungdomar. Fokus låg på att ungdomarna och coachen skulle lära känna varandra och att berätta om höstens program. Beroende på skolans elevantal såg träffarna lite olika ut. T.ex. så låg fokus att informera och att öva olika friidrottskastgrenar på Sottunga inför en idrottsdag och i de större skolorna att leka, umgås och informera.

Middag för alla skärgårdsungdomar som precis börjat studera i Mariehamn

I flera år har SKUNK ordnat en träff för skärgårdsungdomar som är på väg att flytta in till Mariehamn men också för dem som redan bor där. Målet är att, träffa ungdomar i samma situation, umgås och få tips på t ex fritidsaktiviteter. Ungdomarna flyttar hemifrån som 16-åringar och nätverket i stan är ofta avgörande för hur man trivs på den nya orten. I år ordnades träffen på hösten istället för på våren och i samarbete med Vuxna på

stan och deras utrymmen café MUG. Tyvärr måste träffen ställas in då för få deltagare anmälde sig. Däremot gjorde SKUNK ett besök till café MUG för att diskutera eventuellt samarbete också i fortsättningen. Dessutom diskuterades hur SKUNK i fortsättningen kan göra för att få fler att komma till dylika träffar. Fler idéer om hur träffen ska utvecklas finns. Bland annat diskuteras inledande lokala träffar på våren, samarbetspartners och föräldrarnas närvaro.

Elevrådsutbildning

Elevrådsutbildningen arrangerades i samarbete med landskapsregeringens ungdomskonsulent Lotta Angergård i Lagtinget. Samtliga elevrådsrepresentanter i alla skärgårdsskolor, samt Kökar miljøråd deltog med sina handledare. SKUNKs ungdomscoach och Skunks verksamhetsledare, Lotta Angergård, Utbildnings- och kulturminister Johan Ehn samt representanter för FSS (Finlandssvenska skolungdomsförbund) höll workshops, föreläsningar och informationsstunder. Föreläsningarna varvades med övningar och lekar.

Studieresa till Åbo

SKUNK åkte på studieresa till Åbo för att inspireras och öppna för eventuella samarbeten. Studiebesök på Cygnaeus skolans morgonklubb inledde dagarna. Morgonklubben är på föräldrarnas initiativ startad för att elever i lågstadiet ska ha någonstans att vara före skolan börjar då föräldrarna själva åker på jobb. Morgonklubben är en samlingspunkt med ledd fritidsverksamhet. Sedan följde ett studiebesök till ungdomsgården och kultur- och allaktivitetshuset VIMMA där SKUNK fick bekanta sig med det uppsökande arbetet som görs i Åbo och verksamheten som bedrivs i lokalerna. Därefter följde ett besök till Yrkeshögskolan Novia och en träff med studerande och personal på utbildningen samhällspedagog. Träffen hölls för att diskutera samarbete. SKUNK besökte sedan Troja, en ungdomsverkstad som också bedriver uppsökande ungdomsarbete. Dagen avslutades med att besöka Tyttöjen talo (Flickornas hus). En ungdomsgård för flickor. SKUNK var med på premiäröppningen av Tyttöjen talo i Kråkkärr.

Föglö idrottsdag

Traditionsenligt ordnade Föglöskola en idrottsdag. Ungdomscoachen deltog för att lära känna eleverna i Sottunga och Föglö bättre. Efter själva idrottsdagen geocachade Sottungaeleverna tillsammans med ungdomscoachen

Me and You och Genusutbildning

Efter deltagande i Erasmus+ projektet Me and You där SKUNK skickade 3 deltagare ungdomscoachen samt två personer från Ålands Fredsinstitut till Georgien på genusutbildning. I projektet deltog NVO ideA från Lettland, MRSZ Alapítvány - Önkéntes Diakóniai Év Programiroda från Ungern, Youth Association DRONI från Georgien, Young Ukrainian Leaders från Ukraina, YUVA Humanitar Merkezi från Azerbajdzjan, Deneyimsel Egitim Merkezi Dernegi från Turkiet och Centru pentru Dezvoltare Durabila Greentini från Rumänien. Två testutbildningar kördes en för Kökar skola för lärare och dagispersonal och en för kill- och tjejgruppsledare. Utbildningen handlade om genusmedvetenhet, utmaningar i skolan, hur den åländska statistiken ser ut b.l.a. kring sexuella trakasserier. Utbildningen som hölls i skolan på Kökar kan användas också i de andra skärgårdsskolorna.

Kreativitetsseminariet: Kreativitet – att göra sin egen grej!

Tanken är att skärgårdsunga ska kunna försörja sig då de väljer att bo i skärgården och då är företagsamhetstänkandet ett förhållningssätt som kan underlätta möjligheten att försörja sig. Seminariet lyfte upp och visade positiva exempel, gav verktyg till självutveckling och företagsamhet och visade politiker och tjänstemän hur ett stödjande program kan se ut. I seminariet deltog bl.a. näringsminister Fredrik Karlström, kocken Mikael Björklund, Fältarna, projektledare Arvid Stiernström och ungdomskonsulent Lotta Angergård.

*Uppe från vänster till höger: Deltagare på studiebesök, samarbetsövning
Nere från vänster till höger: Genusworkshop, lägerbulla
Foto: Henrika Österlund*

ELVIRA- musikläger för tjejer

Projektledare Cecilia Wickström genomförde ett pilotprojekt där SKUNK var en samarbetspartner. Musiklägret Elvira genomfördes på Föglö skola. Musiklägret är ett läger för att stärka tjejer genom musik och prova på att spela i band. Tjejjerna som deltog i lägret avslutade med en spelning på pub Bastun.

Idrottsläger

Tillsammans med Vårdö IK skulle ett idrottsläger i Vårdö ordnas. Tyvärr var deltagarantalet för lågt så att lägret sköts till våren. Tanken är att professionella

idrottstränare skulle komma och instruera. Lägre skulle vara ett roligt sätt att prova på olika idrottsgrenar.

Turné 2 (Fokus på elevråden och deras projekt samt uppföljande träffar)

Under november gjordes turné 2 till samtliga skolor. Fokus låg på elevråden och en s.k. demokratiworkshop. Dels så handlade träffen om att följa upp elevrådets arbete och dels så handlade arbetet om att stärka det demokratiska tänkandet. Diskussion och övningar i hur och var beslut tas gjordes och i nästan alla skolor räckte också tiden till att sammanställa en lista på vad ungdomarna tycker att elevråden ska göra och jobba för. Förslagen var varierande och elevråden jobbar vidare med förslagen.

Stockholm

En resa till Stockholm gjordes i slutet av november. Ungdomarna hade möjlighet att välja mellan att åka på Horse show eller att spela laser tag. Resan var en slags kontaktresa och lågtröskelverksamhet. Det betyder att det skall vara enkelt och kravlöst att åka på resan. Kravlöst betyder naturligtvis inte att det inte skulle finnas t.ex. förhållningsregler och eget ansvar. Kravlöst betyder att det viktigaste är att ungdomarna är med och har roligt.

Julfest

På initiativ av Föglö elevråd och SKUNK ordnades en julfest på Vikingaborg. Föglö UF var en av samarbetspartner. Elevrådet stod för planering och förverkligande under handledning av ungdomscoachen. Under kvällen ordnades middag, program och show. Övernattning ordnades på Vikingaborg.

Demokrati

Som tidigare nämnt har projektet inledningsvis jobbat mest med att stötta elevrådets demokratiutveckling. Men i t.ex. Vårdö har arbetet varit med hela åk 5-6. Förutom att träna på att uttrycka sin åsikt och att se behov (vad elever behöver och vill ha) så har coachen tillsammans med ungdomarna också tränat på att prioritera och att rangordna, men framförallt tränat på att argumentera för sin sak och att lyssna på varandra.

Demokratiarbetet började i projektet i och med elevrådsutbildningen. Sedan har arbetet fortsatt på lokalt plan. Ungdomarna har fått ta del av hur och var beslut tas och vem man bör vända sig till i olika ärenden. Ungdomarna har också tränat i mötesteknik.

Ungdomarna har inte bara tänkt på vad de vill ha i skolan, utan också vad de vill i kommunen och i skärgården. I fortsättningen bör coachen hjälpa ungdomarna och politiker att kommunicera. Ungdomars inflytande i kommunerna borde stärkas. Idag finns det många beslutsfattare som anser att ungas åsikter är viktiga, men saknar verktygen för att träffa ungdomarna och ta till sig åsikterna. Ungdomar har redan i dagsläget kloka och välgenomtänkta åsikter om kommunen. De har idéer och tankar om hur kommunen, skolan och landskapet kan utvecklas.

Målsättningen är att dels stärka alla elevers demokratiska intressen och dels att stötta elevråden att bli en stark lokal intressebevakningsorganisation med stöd av SKUNK. Tankar finns också att sammanföra ungdomarna från alla kommuner för att samla en gemensam och stark röst som beslutsfattarna ska lyssna på.

Företagsamhet

En förutsättning för att leva och bo i skärgården är att försörjningen är tryggad. Dels kan beslutfattare på sikt göra fler arbeten möjliga för t.ex. distansarbete men det som också är viktigt är att det finns en företagsam anda i skärgården. De flesta unga som väljer att bo i skärgården bör kunna skapa sina egna jobb. Företagsamhetstänkandet och entreprenörskapet underlättar för de människor som vill skapa sin egen grej och trygga sin egen försörjning. Samhället i stort behöver fler företagsamma människor. Ungdomscoachen skapar sammanhang där unga kan utveckla sina idéer samt inspireras. Företagsamhet behöver inte betyda samma sak som att starta ett företag, det betyder också att ungdomar får öva att arrangera aktiviteter, driva en fråga eller att vara föreningsaktiv.

I kreativitetsseminariet på Vårdö var tanken att genom att ha roligt tillsammans upptäcka den företagsamma världen. Deltagarna lärde sig grunderna i entreprenörskapet.

Reflektion

Ungdomscoachprojektet har bara börjat. Utifrån den korta erfarenheten av detta projekt och SKUNKs mångåriga erfarenheter av ungdomsverksamhet i skärgården kan konstateras att är ett aktivt ungdomsarbete av hög kvalité ger stora vinster för skärgården i form av ökat engagemang och delaktighet hos unga. Energi, idéer och vilja finns i elevråden, en ungdomscoach behövs för att fånga upp och handleda till handling. Det behövs en person i skärgården som kan "hålla koll" och samtidigt sammanföra och inspirera ungdomar med varandra. Det behövs en närvarande person som också kan fånga upp ev. problem.

Att en ungdomscoach fyller en given plats i ungdomarnas skärgård märks redan nu, ungdomarna tar själva kontakt med coachen och kommer i högre grad med på evenemang. T.ex. så konstaterades i november att ett stort antal ungdomar önskade komma med på resan till Stockholm, även då de inte kände de andra deltagarna eller kände till själva aktiviteten. Det visar på betydelsen av coachens aktiva närvaro ute i kommunerna. Den stora fördelen med en ungdomscoach är att personer, skolor, kommuner och organisationer har ett ansikte och en person de kan vända sig till. En personlig kontakt är i de flesta fall mycket lättare att kontakta än en formell och ibland anonym kontakt.

Att som en liten förening vara arbetsgivare är inte alltid lätt och föreningen och styrelsen möter ständigt på nya utmaningar. SKUNK har ändå som vision att hela tiden bli bättre. Kommunikation i projektarbete är viktigt och kräver att alla gör sitt för att få kommunikationen att löpa. Dels kunde styrelsen och coachen fundera kring en kommunikationsplan och dels kunde kommunikationen utåt fungera bättre, t.ex. genom en ny hemsida. Det är viktigt att styrelsen och ungdomscoachen arbetar för samma målsättningar och stämmer av med varandra kontinuerligt. Den utåtriktade kommunikationen och bilden av SKUNK skulle också vinna på en ny hemsida.

Det en svaghet är att ett treårigt projekt riskerar att inte bli fulla tre år då första året egentligen bara var knappt 6 månader och projektet tvingas ta en paus efter årsskiftet. Däremot ger det möjligheten för styrelsen att omprioritera, välja fokusområden och lägga upp strategier på nytt. I och med pausen efter årsskiftet riskerar projektet att delvis tappa kontakten med ungdomarna. Det mest arbetsamma är ändå att då finansieringen inte är långsiktigt tryggad så tappas kontinuiteten och det går en massa projektenergi och –resurser till arbete med det och att starta om.

Projektet och coachen har blivit väl mottagen i skärgården. Skolorna har varit öppna och kommunerna har välkomnat initiativet. Ungdomarna har också börjat vända sig till coachen och tar ofta initiativ till kontakt och diskussion. Inledningsvis fanns en viss försiktighet bland en del ungdomar.

Det finns en rad olika tankar och idéer för våren. Många engagemang som sträcker sig över kommungränserna. Både ungdomar och vuxna har i projektet visat på framtidstro och kommer med handlingsplaner inför våren och hösten.

Ungdomscoachprojektet har fått en bra start. Ungdomarna är ivriga och responsen på fältet är god. Kontinuitet och trygg finansiering behövs för det fortsatta projektet. Internt ska kommunikationen förbättras. Det finns många utmaningar i projektet, inte minst det faktum att det finns många önskemål, tankar och idéer ute i kommunerna som projektet vill ta till vara. Viljan finns och styrelsen är beredda att jobba hårt för att det ska finnas en fortsättning också efter att projektet är avslutat. Ungdomar växer upp och går vidare, nya ungdomar behöver samma möjligheter som projektet ger dagens ungdomar. Ungdomar i skärgården har inte samma service som i t.ex. Mariehamn och därför behövs specialarrangemang. En levande skärgård betyder att ungdomar trivs, ser möjligheter och kan förverkliga sina egna idéer. Ungdomscoachprojektet är en satsning här och nu, men också för en produktiv framtid!

”Ungdomscoach-
projektet är en
satsning här och nu,
men också för en
produktiv framtid!”

Hösten | 2014

Aktivitetsrapport 2014

Projektet ungdomscoach i skärgården

SKUNK – Skärgårdsungdomarnas intresseorganisation r.f.

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
TRÄFFAR OCH MÖTEN	3
PLANER INFÖR HÖSTEN 2014	7
PLANER INFÖR VÅREN 2015	7
AVSLUTNINGSVIS	8

Inledning

Projektet startades våren 2014 med rekryteringsarbete. Som ungdomscoach för SKUNK – Skärgårdsungdomarnas intresseorganisation r.f. anställdes från och med 14.7 Henrika Österlund, utbildad samhällspedagog med erfarenheter av ungdomsarbete inom olika verksamhetsområden. Ungdomscoachprojektet är ett projekt för att stärka och utveckla ungdomsarbetet i skärgården. Samtidigt är ungdomscoachprojektet en infrastrukturell satsning på skärgården.

I och med Young Voices projektet så lärde sig fler ungdomar att bl.a. formulera sina åsikter i ord. Projektet synliggjorde att unga har konstruktiva åsikter och vill engagera sig för sin bygd. De kan också tänka sig att flytta tillbaka efter studier, men då måste det finnas jobb och bostäder. SKUNK menar att ungdomscoachprojektet är en del i att stärka entreprenörskapet, kulturen och engagemanget så att ungdomarna trivs här och nu men att de också kan vara med och skapa en positiv framtid för skärgården.

Ungdomscoachprojektet har ambitionen att på olika sätt nå alla unga i skärgården men är i en start fas. Redan nu ser vi engagemanget och ivern bland ungdomarna. Ungdomscoachprojektet är en långsiktig satsning på framtiden.

Träffar och möten

Innan ungdomscoachen inledde arbetet 14.7 införskaffades arbetsutrustning och arbetsutrymmen. Som arbetsutrymmen fungerar ett rum på kommunkansliet på Kökar som SKUNK hyr av kommunen. Arbetsutrymmet kompletterades med ett kontors- och mötesplats i Mariehamn i bildningsorganisationen ABF-Åland utrymmen, där SKUNK är medlem. 21.6 träffade ungdomscoachen kommundirektör Kurt Forsman för att titta på utrymmet och för att komma överens om en del praktiska arrangemang så som flyttning av servrar, skrivbord och belysning. Förutom en del praktiska angelägenheter fördes en diskussion om ungdomsarbete i skärgården och SKUNKs betydelse för Kökar. 7.6 hölls ett framtidsseminarium med SKUNKs styrelse, då också en film om jämställdhet spelades in och som skulle bli ett bidrag i Nordiska Ministerrådets ungdomsfilmtävling. 12.6 publicerades en intervju med ungdomscoachen i Nya Åland.

Den 14.7 inleddes arbetet i ABF:s utrymmen i Mariehamn. Som en del av introduktionen i arbetet träffade ungdomscoachen Lovisa Arlid (tidigare projektanställd i Young Voices). En lunchträff med Utbildnings- och kulturminister Johan Ehn hölls också och ministerns deltagande i elevrådsutbildningen fastställdes. 16.7 fortsatte introduktionen med SKUNKs verksamhetsledare Mia Hanström och ett besök till öppningen av Åland Pride gjordes. Ungdomscoachen träffade också SKUNKs ordförande Rebecca Mattsson som delgav hennes syn och förväntningar på organisationen och projektet. 23-24.7 fortsatte introduktionen och inskolningen på Kumlinge med verksamhetsledare Mia Hanström. På Kumlinge träffade ungdomscoachen kommundirektör Jim Eriksson, Bildningschef Kaj Törnroos samt de unga sommarlovsentreprenörerna för Café Byastugan; Sonja Pettersson och Sanna Karlsson. En träff hos tidigare mångårige ordförande för SKUNK Sara Strandberg och skärgårdsmångsysslaren Kent Eriksson gjordes också. En plan gjordes upp tillsammans med verksamhetsledaren.

24.7 startades bloggen *Ungdomscoach i skärgården* (<http://skunkungdomscoach.blogspot.fi/>) för att dels synliggöra projektet ungdomscoach och dels för att dokumentera projektet.

5.8 Åkte ungdomscoachen och ordförande Rebecca Mattsson till Vårdö för att träffa ungdomskonsulent Lotta Angergård, kommundirektör Magnus Sandberg, Kanslisekreterare Lisbeth Lindfors, Vårdö IK:s representant Lena Lindholm, Skolföreståndare Ann Rosing och klasslärare Stina Carlsson samt bibliotekarie Lisa Rydell.

7.8 Hölls ett Skypemöte med verksamhetsledaren Mia Hanström. Bl.a. planering inför elevrådsutbildningen.

8.8 Kontakt med Finlands Svenska Skolungdomsförbund. Deras deltagande i elevrådsutbildningen diskuterades.

11.8 Hölls ett Skypemöte med verksamhetsledaren. Ungdomscoachen och styrelsemedlem Marija Pettersson och suppleant Victoria Helin hade möte med Fältarna i deras lokaler. Victoria, Marija och vice ordförande Moa Rytterstedt arbetade sedan med filmprojektet. Genomgång av programmet för träffen med skärgårdslärarna med Kaj Törnroos.

12.8 Möte med samarbetschefen för Nordiska skärgårdssamarbetet Ester Miiros för att diskutera företagsamhets- och kreativitetsseminariet på Vårdö den 10-11 oktober. Träff med vikarierande verksamhetsledaren för Rädda barnen, Johanna Fogelström. Träff med skärgårdslärarna på deras gemensamma träff på lagtinget i Mariehamn inför deras kickoff på Alandica. Diskussion med lärarna om SKUNK, ungdomscoachprojektet, verksamheten samt besök till skolorna.

13.8 Skypemöte med verksamhetsledaren.

13-15.8 Kontakt med föreståndarna för skärgårdsskolorna om besök till skolorna. Skoldirektör/Föreståndare Kerstin Lindholm (Sottunga), Föreståndare Siv Fogelström (Föglö), Föreståndare Katarina Halme (Brändö), Bildningschef/Föreståndare Kaj Törnroos (Kumlinge), Föreståndare Gun Lindblom (Kökar) och Föreståndare Ann Rosing (Vårdö).

14.8 Kontakt med olika ungdomsverksamhetsaktörer i Åbo för ett studiebesök 4-6.9

15.8 Skypemöte med verksamhetsledaren och Nordens Institut på Åland, direktör Jacob Mangwana Haagendal. Diskussion om kultur i skärgården. Skypemöte med verksamhetsledaren och Ester Miiros (Nordiska skärgårdssamarbetet) om företagsamhets- och kreativitetsseminariet.

18.8 Kontakt med olika representanter för ungdomsverksamhet i Åbo för studiebesök.

19.8 Telefondiskussion med Mona Bischoff, programansvarig för utbildningen för samhällspedagoger i Yrkeshögskolan Novia inför SKUNKs presentation för programansvarig, lärare samt de studerande på Novia.

20.8 Besök till Sottunga skola. Träff med eleverna samt träff och diskussion med föreståndare Kerstin Lindholm. E-postdiskussion med samhällspedagogstuderande Ida-Marie Jungell inför studiebesöket i Åbo.

21.8 Besök till Kumlinge skola. Träff med eleverna i åk 7-9 samt åk 4-6. Diskussion med lärarna. Diskussion med föreståndare Kaj Törnroos.

22.8 SKUNK Styrelsemöte. Diskussion med Finlands Svenska Skolungdomsförbund. E-postdiskussion med Sami Rehnberg (ungdomsarbetare i Åbo på kultur- och aktivitetshuset VIMMA) inför studiebesöket

25.8 Besök till Vårdö skola. Träff med eleverna åk 3-4 och åk 5-6. Diskussion med föreståndare Ann Rosing. Telefonkontakt samt e-postkontakt med representanter för Café MUG för eventuellt samarbete. Diskussion med utbildnings- och kulturminister Johan Ehn om dennes deltagande i elevrådsutbildningen. Telefondiskussion med Helén Österlund (eftis- och morgonklubbsledare, Åbo) på Cygnaeussskolans morris- och eftisklubb inför studiebesöket.

26.8 Besök till Brändö skola. Träff med eleverna i åk 7-9 samt åk 5-6. Diskussion med lärarna. Diskussion med representant för Pargas FBK om övernattning inför studiebesöket i Åbo. Deltagande i föräldramöte i Kumlinge. Diskussion om verksamheten samt presentation av ungdomscoachprojektet. Planering inför middagen för nya studerande på gymnasiet från skärgården.

27.8 Diskussion med Katja Virolainen, projektledare för Tyttöjen Talo i Kråkkärret (Åbo) inför studiebesöket. Diskussion med Mona Bischoff (Novia), Ida-Marie Jungell (Novia), uppsökande ungdomsarbetare Johanna Rosenqvist (Troja) inför studiebesöket.

28.8 Besök till Kökar skola. Träff med eleverna åk 3-6 samt åk 7-9. Diskussion med lärarna.

29.8 Besök till Föglö skola. Träff med eleverna i åk 7-9 samt åk 5-6. Diskussion med lärarna. Elevrådsutbildningsplanering med bl.a. Lotta Angergård, Johan Ehn och FSS. Diskussion med ansvarig ungdomsledare Patrik Eriksson om bl.a. övernattning på Tvärsan.

1.9 Träff med projektledaren Cecilia Wickström i Mariehamn. Planering inför musiklägret Elvira i Föglö (15-19.10). Förberedelse för elevrådsutbildningen, träff med ungdomskonsulent Lotta Angergård i hennes arbetsrum, diskussion med utbildnings- och kulturminister Johan Ehn inför den gemensamma workshopen. Träff med Patrik Eriksson på Tvärsan. Träff med representant för Café MUG och diskussion om samarbete med representanter från SKUNK styrelsen. Träff hos Fältarna för spelkväll med elever från Brändö, Kumlinge och representanter från SKUNKs styrelse. Med på träffen också Sara Strandberg elevrådshandledare från Kumlinge. Övernattning på Tvärsan för de elever som meddelat att de behöver hjälp inför elevrådsutbildningen.

2.9 Elevrådsutbildning på lagtinget. Utbildningen gjordes i samarbete med ungdomskonsulent Lotta Angergård som också hade skilt program för de handledande

lärarna. Med på utbildningen: samtliga elevrådshandledare, elevråd och ett miljøråd. I programmet medverkade: Mia Hanström, Henrika Österlund, Lotta Angergård, Johan Ehn och Finlandssvenska Skolungdomsförbund.

3.9 Deltagande i CIMO:s föreläsning på Lagtinget. Information och diskussion om Youth in action och Sport i programmet ERASMUS +
Förberedelser inför studiebesöket i Åbo

4.9 Start mot Åbo och studiebesöket (ungdomscoachen, verksamhetsledaren samt fyra ungdomar från Sottunga, Kumlinge och Kökar)

5-6.9 Studieresa till Åbo. Studiebesök: Cygnaeus skolans morgonklubb med Helén Österlund och Liselott Andersson. VIMMA och Åbostads uppsökande ungdomsarbete med Sami Rehnberg. Träff med samhällspedagogstuderande och lärare på Yrkeshögskolan Novia, Besök till ungdomsverkstaden Troja med Johanna Rosenqvist. Besök till premiäröppningen av Tyttöjen Talo ("Flickornas hus") i Kråkkärret i Åbo med Katja Virolainen. Lasertag med ungdomarna samt hemfärd.

8-10.9 Planering inför Me and You (Erasmus + projekt, utbildning/konferens i Georgien om jämställdhet med metoder som arbetats fram inom tjej- och killgruppsverksamhet). Målet är att de tre deltagarna (där ungdomscoachen är en) ska hålla medvetandegörande genusutbildningar i samtliga skärgårdskommuner under hösten och våren samt för de aktiva tjej- och killgruppsledarna på Åland.

11.9 Idrottsdag på Föglö. Ungdomscoachen deltog för att lära känna Sottunga och Föglö eleverna bättre. Diskussion med lärarna.

15-18.9 Sjukskriven.

16.9 Skypemöte med planering och genomgång inför Me and You tillsammans med verksamhetsledaren och Jennifer Linder Hämäläinen och Malin Söderberg från Fredsinstitutet.

21.9 Resa till Batumi, Georgien.

22.9-1.10 Me and You, Georgien.

2-12.10 Sjukskriven

10-12.10 SKUNKs kreativitetsseminarium i Vårdö, ett samarbete genom Nordiska skärgårdssamarbetet. Då coachen var sjuk under slutplanering och genomförande köptes verksamhetsledaren in på timmar för denna aktivitet. 14 ungdomar från Brändö, Sottunga, Kumlinge, Föglö, Vårdö, Mariehamn och Ljusterö deltog. Medverkande: kock Michael Björklund, näringsminister Fredrik Karlström, arkitekten Tiina Holmberg, Therese Ling, från Ålands näringsliv, Arvid Stjernberg projektledare Leader Uppland, Ester Miiros, samarbetschef skärgårdssamarbetet, fältarna Sandra Jourdan och Simon Påvalls samt ungdomskonsulent Lotta Angergård.

13.10 Besök till Kökar skola för att träffa några av de deltagare som var med på seminariet i Vårdö. Planering och förberedelser inför Elvira musikläger på Föglö med Cecilia Wickström.

14.10 Planering och förberedelser inför idrottslägret med Vårdö IK med Lena Lindholm. Utvecklingssamtal och planeringsmöte med verksamhetsledare Mia Hanström i Mariehamn. Träff med projektledare Cecilia Wickström och musikern Jakob Creutzfeld inför Elvira musikläger. E-postkontakt med föreståndare för alla skärgårdsskolor.

15-16.10 Elvira musikläger. Möte med kommundirektör Niklas Eriksson. Intervju med Radio Åland. Träff med Föglöungdomar och Maria Svedmark på Vikingaborg på deras extra insatta ungdomskväll. Förberedelser för idrottslägret.

Planer inför hösten 2014

Ungdomscoachen ska besöka alla skolor vid två tillfällen (nov och dec) och träffa eleverna och lärarna för att skapa relationer. En uppgift är att träffa elevråden och uppmuntra dem samt erbjuda hjälp med deras olika projekt. I november ska kulturprojektet Kul tur planeras och förankras i skolorna. Ungdomscoachen skall också träffa representanter (tjänstemän, politiker och ideella) i kommunerna för att knyta kontakter och diskutera ungdomsarbete. Vidare skall ungdomscoachen träffa Nordens institut på Åland för att diskutera deras satsningar på kulturen i skärgården 2015. Den 29 nov planeras en kontaktskapande resa till Stockholm med flera aktiviteter. För övrigt fortsätter den kontakt och relationsskapande verksamheten med organisationer och personer under hösten.

Planer inför våren 2015

Ett utvärderingsseminarium ska hållas tillsammans med styrelsen i slutet av november/december där riktlinjer för det fortsatta arbetet med projektet dras upp.

Kulturprojektet Kul tur ska genomföras.

Under våren genomför ungdomscoachen minst fyra "turnér i skärgårdskommunerna. Med aktiviteter i skolorna och på fritiden.

I januari planeras en lekresa till Bodaborg för att stärka relationer och pröva på nya aktiviteter.

I februari planeras ett Young Voices seminarium på temat kreativitet, inflyttning och marknadsföring av skärgården.

En fråga som kommer att tas upp under våren är flytten efter att ungdomarna avslutat grundskolan och fortsätter att utbilda sig på gymnasiet. Ungdomscoachen ska under

våren ordna lokala träffar med temat "Flytta hemifrån" och på hösten då skolorna börjat ordna en eller flera träffar i Mariehamn för alla skärgårdsungdomar. Kontakter ska också tas med Mariehamns stad för samarbete kring detta projekt då de som studieort torde ha ett ansvar även för de ensamboende ungdomarnas fritid och välmående. Även olika föreningar i staden ska kontaktas för eventuellt samarbete kring träffen/träffarna. SKUNKs idé är att denna aktivitet (som tidigare provats i olika versioner), kommer att stärka ungdomarna i flytten och att genom möten med andra ungdomar och föräldrar på hemmaplan redan under våren i 9 an kommer att göra ungdomarna mer förberedda på flytten.

Avslutningsvis

Arbetet är bara påbörjat och mycket vikt har lagts på att skapa nätverk och lära känna ungdomar och samarbetspartners. Det finns otroligt mycket idéer, tankar och önskemål i skärgården som kan förverkligas genom detta projekt men långsiktigheten behövs. Redan efter dessa få månader ser vi en positiv attityd och en positiv förväntan på projektet.

Kökar 23 okt 2014

Henrika Österlund
SKUNKs ungdomscoach

Ungdomscoachprojektet 2015

Inledning

Ungdomscoachprojektet är ett infrastrukturprojekt för att stärka och utveckla ungdomars livsvillkor genom ungdomsarbete i skärgården. Satsningen som görs är inte istället för kommunernas egna fritidsaktiviteter utan har som syfte att öka kvaliteten på det som SKUNK tagit på sig som uppgift, som t ex att öka ungas inflytande och bestämmandet över aktiviteter i kommunerna. Projektet är finansierat med PAF-medel som ett treårigt projekt och 2015 har varit år nummer två.

Rekrytering

SKUNK är en väletablerad och trygg organisation med bra rutiner och har därför kunnat uppvisa ett bra projektår trots rekryteringssvårigheter. Året började med att tidigare anställda inte fick förlängt kontrakt eftersom SKUNK inte ansåg att den dåvarande ungdomscoachen passade för projektet. Därför inleddes året med att SKUNKs ordförande på deltid "vikarierade" som ungdomscoach och verksamhetsledaren hjälpte till genom att ta ett större ansvar för olika pågående projekt. Efter beslutet om finansiering för år två startade rekryteringsprocessen för en ny ungdomscoach och uppdraget hade tio sökande varav sex valdes för intervju via Skype. Två valdes sedan ut för personlig intervju och arbetsgruppen ringde på referenser. De två sökande besökte sedan Åland under ett dygn, intervjuades, träffade olika viktiga personer och besökte varsin skärgårdsskola. Efter detta tackade den ena nej till uppdraget och den andra anställdes med provotid. Det visade sig dock efter bara några dagar att personen var en felrekrytering och anställningen avslutades med omedelbar verkan. En ny rekrytering gjordes och Kent Eriksson valdes och startade sin anställning den 3 augusti. Han valde dock av privata skäl att sluta i mitten av oktober. SKUNKs ordförande som tidigare vikarierat och varit intresserad av jobbet tillfrågades och började arbeta 14e november när hon återkom efter en längre resa.

Uppdrag Ungdomscoach

Att engagera, inte aktivera är ungdomscoachens ledord och syftet med coachen är att skapa relationer, sammanföra, inspirera och stödja unga i skärgården och finnas till stöd för kommuner och övriga föreningar och alla andra som är intresserade för att utveckla och samarbeta kring olika verksamheter för och med ungdomarna. Ungdomscoachen fungerar som spindeln i nätet och ska ses som en infrastrukturell kvalitetssäkring av ungas tillvaro i den Åländska skärgården. Detta genom att jobba uppsökande och genom relationer fånga upp personer, problem och möjligheter.

Sammanfattning av aktiviteter under året

Skolturnéer

SKUNK har ett gott samarbete med skolorna i skärgården. En skolturné är en metod där SKUNK får komma in i skolan och arbeta och beroende på vad målet för besöket är väljer ungdomscoachen att ibland vara med i klassrummet och lyssna, andra gånger ha aktiviteter under lektionen. Ibland anordnar coachen lekar och aktiviteter på rasterna och ibland

aktiviteter efter skolan. Detta är en värdefull metod då SKUNK lär känna skolorna och lärarna och träffar alla unga och kan därmed bygga nätverk och relationer.

Skolturné 1

Årets första var en turné byggde på att visa upp SKUNK och informera om alla aktiviteter samt rekrytera deltagare.

Skolturné 2 & SKUNKjompa

SKUNKjompa är en metod som binder ihop lekar och skolgymnastiken. Här har coachen fått hålla en gymnastiklektion och målet är att jobba på samarbete och sammanhållning i gruppen och att våga göra någonting nytt för att utvidga sin komfortzone. Det kan vara att paketera in sig i presentpapper, att leka ormen och att diskutera hur det känns att pröva nya saker och vad det finns för vinster i det.

Skolturné 3 & KulTur 2015

Turné i samband med SKUNKs kultursatsning KulTur. Ett samarbete med skolorna där unga får möjlighet att pröva någon ny kulturform tillsammans med en professionell kulturutövare som kommer ut till skärgården. Coachens roll är att samordna skolorna och kulturarbetarna, att kvalitetssäkra aktiviteterna genom att vara med och fånga upp problem, möjligheter och coacha kulturarbetarna. Mera finns att läsa om i bilagan KulTur 2015.

Contact Making Seminar med Erasmus+

Medverkan i seminariet i 5 dagar med deltagare från 20 länder för att skapa kontakter och lära sig mera om ungdomsutbyten inom Erasmus+. Det ägde rum i Malaga, Spanien.

Just här är det möjligt

En konferens med inspiration om annorlunda sätt att försörja sig 25-26 januari som avslutning på nordiska demografiprojektet Egna pengar som leddes av Nordiska skärgårdssamarbetet med partners, Finlands svenska 4H, Luckan Raseborg, Ålands Näringsliv, Ungt entreprenörskap, Östergötlands län och Hanaholmens kulturcentrum för Sverige och Finland. Fokus var ungdomars och unga vuxnas sysselsättning och försörjning på landsbygden och i skärgården. Coachen ledde en delegation med 7 skärgårdsungdomar varav två från Sverige som engagerats i SKUNK tidigare genom projektet Young Voices.

EVS – European Voluntary Service

Ungdomscoachens arbetade med en ansökan om att få ta emot två volontärer hösten 2015 men ansökan fick avslag hos CIMO. Nytt försök 2016.

Boda Borg och Lejonkungen

Coachen arrangerade en lek och samspelsdag på Boda Borg i Oxelösund 7:e februari med ungdomar från 4 kommuner sammanlagt 17 stycken. Coachen arrangerade också ett besök på Ålands projektkörs produktion En värld full av liv den 22:a mars med 6 deltagare.

Filmläger

Filmläger på Kumlinge med tema att marknadsföra skärgården den 13-16 mars. Den Pedagogiska designbyrån höll workshop inom filmskapande och det producerades 3 filmer.

Visit Åland besökte lägret för att diskutera marknadsföring och berättade hur de tänkte kring marknadsföring av Åland. Läs mera i rapporten.

Arbetsseminarium kring SKUNKs verksamhet

24-25 april samlades ungdomscoachen tillsammans med styrelsen och funderade kring vad SKUNK gör och kommer att jobba för och med framöver.

Skolturné 4 & Dramaprojekt

Ungdomscoachen besökte skolorna och informerade om SKUNKs verksamhet för hösten samt diskuterade ungdomsfrågor, utmaningar och möjligheter med skolornas lärarkollegium. Denna skolturné skedde samtidigt som dramaprojektet genomfördes. Tionde årets dramapedagoger från Vasa besökte samtliga åländska skärgårdshögstadium och höll workshopar i dramapedagogik för dem. Se bilaga.

Skolturné 5 "Argumentation & diskussion"

I början av september gjordes skolturné 4. Ungdomscoachen besökte samtliga skärgårdsskolor lekte, diskuterade, gjorde värderingsövningar samt tränade på argumentationsteknik under lektionstid.

Elevrådsutbildningen

16 september arrangerade SKUNK sin årliga elevrådsutbildning, där behandlades bl.a. barnkonventionen, elevrådets roller och praktiskt elevrådsarbete. Elevrådshandledarna hade ett eget seminarium där de diskuterade handledarens roll i ett lyckat elevrådsarbete. Till vår hjälp hade vi Danielle Lindholm från Rädda barnen, Karin Lindbom från utbildningsavdelningen, Katrin Sjögren från lagtinget, Emelie Hanström från SKUNK, utbildningen leddes av ungdomscoachen Kent Eriksson. Se bilaga.

Skolturné 6 "Nätmobbing"

Temat var nätmobbing. Under skoltid diskuterades hur användningen av internet har förändrats bara de senaste tio åren. Diskussionerna handlade om hur man ska hantera dessa situationer och varför det är fördelaktigt att låta föräldrarna ha insyn i vad som händer på nätet.

Återbruksdag

I början av oktober arrangerades Föreningsfestival på Åland med temat återbruk. I samarbete med flera andra föreningar arrangerades olika workshops. SKUNK arrangerade tillsammans med Pelaren, Handicampen och Emmaus en workshop med fokus på återbruk av mat. Ungdomscoachen samordnade arrangemanget. Se bilaga.

RIBS läger Inspiration

RIBS - Rolling Images and Business Startups, SKUNKs Central Baltic projekt, första läger "Inspirationsläger" anordnades tillsammans med ungdomscoachen. På programmet stod bland annat podcasts, skärminspelning, geocaching och entreprenörskap. Therese Ling från Ålands Näringsliv höll i en entreprenörskapssession.

Me & You North and South

I september arrangerades en veckas jämställdhetsutbildning för ungdomsarbetare i Lettland med deltagare från Spanien, Portugal, Estland, Norge, Sverige, Grekland inom Erasmus+programmet. Ungdomscoachen skulle åka men fick vid avresetillfället ställa in. Verksamhetsledare var där som utbildare och representerade SKUNK. Uppföljning hölls i Malaga Spanien 11-13 december då verksamhetsledaren och ungdomscoachen deltog.

Bilagor:

Aktivitetsrapporten

KulTur 2015

Återbruksdagen

Elevrådsutbildningen

Dramarapporten

Inspirationsläger med RIBS

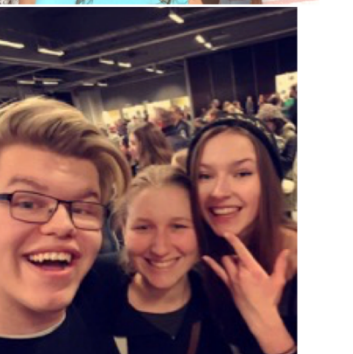
Aktivitetsrapport 2015

Datum	Vem	Varför	Hur/var
5-9.1	Kökar, Föglö, Brändö, Kumlinge	Planera skolbesök	e-post/tele
9.1	Styrelsen	Styrelsemöte	ABF
12.1	Kökar skola	Skolturné - SKUNKjomp	Kökar
13.1	Föglö skola	Skolturné - SKUNKjomp	Föglö
14.1	Brändö skola	Skolturné - SKUNKjomp	Brändö
14.1	Kaj Törnros	KulTur 2015	Kumlinge
15.1	Kumlinge skola	Skolturné - SKUNKjomp	Kumlinge
19-20.1	Lovisa Arlid	UC-diskussioner	England
21-25.1	Erasmus+	CMS – youth exchange	Malaga
26.1	Egna pengar	Just här är det möjligt	Helsingfors
6.2	Justina Donielaite Fredis	EVS-prepp	ABF
6.2	Styrelsen	Styrelsemöte	ABF
7.2	Medlemmar	Bodaborgresa	Sverige
Feb-maj	5 st kulturarbetare + skolorna	Utförande av KulTur 2015	Alla skolor
14.3	Årsmöte	Årsmöte	Kumlinge
14-15.3	Medlemmar	Filmläger	Kumlinge
April	EVS Intervjuer	EVS Projekt	SKYPE
3.8	Mia	Genomgång	Kumlinge
4.8	Eva-Maria M	Dramaprojektet	Föglö
5.8	Kaj Thörnroos	Dramaprojekt	E-post
	Diana Lundqvist	Dramaprojekt	E-post
	Eva-Maria M	Dramaprojekt	E-post
	Malena Strandvall	Dramaprojekt	Telefon
5.8	Mia	Möte	Kumlinge
6.8	Aarre Hietanen	Innebandy i skärgården	E-post
9.8	Daniel Lindström	Kultur i skärgården	Vårdö
10.8	Inger Lundberg	Diskussion	Mariehamn
11.8	Barbara Heinonen	Konferens	Mariehamn
13.8	Styrelsemöte		
	Mariehamn		
10.8	Siv Fogelström	Boka skolbesök	E-post
11.8	Malena Strandvall	Boka skolbesök	E-post
11.8	John Wrede	Idrott i skärgården	E-post
12.8	Eva-Maria M	Dramaprojektet	E-post
12.8	Alla föreståndare	Elevrådsutbildning	E-post
13.8	Sandra Fältare	Konferens	E-post
13.8	Rainer Juslin	Elevrådsutbildning	E-post
15.8	Eva-Maria M	Dramaprojekt	E-post
17.8	Kerstin Lindholm	Boka skolbesök	E-post

17.8	Danielle Lindholm	Konferens/Utbildning	E-post
	Karin Lindbom	Elevrådsutbildning	E-post
18.8	Emma Höglund	Konferens	Mariehamn
	Fältarna	Konferens	Mariehamn
	Föreningsmöte	Återbruksdagen	Mariehamn
	Aarre Hietanen	Innebandy i skärgården	Mariehamn
18.8	Lykke/Jacob	Konferens	E-post
18.8	Kristian Packalén	Leadersamarbete	E-post
19.8	Malena Strandvall	Dramaprojekt	E-post
	Karin Lindbom	Elevrådsutbildning	E-post
	Mia	Möte	Skype
21.8	Lotta Angergård		
	Danielle Lindholm	Konferens/Elevråd	Mariehamn
	Janina Björni		
24.8	Kökar	Dramaprojekt	
	Kökar		
25.8	Brändö	Dramaprojekt	
	Brändö		
26.8	Therese Ling	Konferens	Mariehamn
	Kristian Packalén	Leadersamarbete	Mariehamn
29.8	Dramaföreställning		
	Föglö		
31.8	Kökar	Skolbesök	
	Styrelsemöte		
	Skype		
1.9	Föglö	Skolbesök	
2.9	Sottunga	Skolbesök	
3.9	Kumlinge	Skolbesök	
7.9	Emma Höglund	Konferens	Mariehamn
8.9	Brändö	Skolbesök	
14.9	Danielle L	Konferens/Elevrådsutb.	Rädda barnen
15.9		Inför elevrådsutbildning	Mariehamn
16.9		Elevrådsutbildning	Mariehamn
28.9	ABF	Flytt	Mariehamn
30.9	Mia	Möte	Kumlinge
5.10	Kökar HS	Stadsbesök	Mariehamn
6.10	Presskonferens	Återbruksdagen	Mariehamn
7.10	Sottunga	Skolbesök	
8.10	Kumlinge	Skolbesök	
9.10	Föglö	Skolbesök	
10.10		Återbruksdag	
	Mariehamn		
12.10	Mia&Emelie	Möte	Kumlinge
13.10	Skolbesök		
	Brändö		

14-15.11	Mia&Emelie	Möte	Kumlinge
18.11	Vårdö Skola	Träff	Vårdö
19.11	Föreningen norden	Konferens	Mariehamn
20-22.11	Inspirationsläger		Kumlinge
24-25.11	Konferens våra grannar	Östersjöfonden	Mariehamn
26.11	Handicampen	MUA konferens	Mariehamn
	Om hedersvåld	Föreläsning	Mariehamn
27.11	Maria Malmberg	Möte	Mariehamn
30.11	Rainer Rauhala	MUA konferens	Marihamn
2.12	Antirasistiskt nätverk	Lunchträff	Mariehamn
	Berit Olanders	KulTur	Mariehamn
	Rädda Barnen	MUA konferens	Mariehamn
	Therese Flöjt	MUA konferens	Mariehamn
7.12	SKUNK Styrelsemöte		Mariehamn
8.12	Inklukludering och ungdomsarbete	fortutbildning	Mariehamn
9-14.12	Me & You North and South	uppföljning	Malaga

Ungdomscoachprojektet 2016

Innehållsförteckning

Inledning	3
Uppdrag Ungdomscoach	3
Sammanfattning av aktiviteter under året	3
<i>Skolturnéer</i>	3
Skolturné 1 – infoturné	3
Skolturné 2 – fritidsverksamhet	3
Skolturné 3 – KulTur 2015	3
<i>Läger</i>	4
Läger under 2016	4
<i>Projektledare</i>	4
Projekt under 2016	4
<i>Övriga aktiviteter</i>	5
Bilagor och övriga rapporter	6

Inledning

Ungdomscoachprojektet är ett infrastrukturprojekt för att stärka och utveckla ungdomars livsvillkor genom ungdomsarbete i skärgården. Satsningen som görs är inte istället för kommunernas egna fritidsaktiviteter utan har som syfte att öka kvaliteten på det som SKUNK tagit på sig som uppgift, som t ex att öka ungas inflytande och bestämmandet över aktiviteter i kommunerna. Ungdomscoachen har varit finansierat med PAF-medel som ett treårigt projekt vilket avslutades 2016. Under året har Rebecca Mattsson varit anställd på heltid, Mia Hanström och Alexandra Näfverborn har vikarierat under sjukfrånvaro.

Uppdrag Ungdomscoach

Att engagera, inte aktivera är Ungdomscoachens ledord och syftet med coachen är att skapa relationer, sammanföra, inspirera och stödja unga i skärgården och finnas till stöd för kommuner, övriga föreningar och alla andra som är intresserade av att utveckla och samarbeta kring olika verksamheter för och med ungdomarna. Ungdomscoachen fungerar som spindeln i nätet och ska ses som en infrastrukturell kvalitetssäkring av ungas tillvaro i den åländska skärgården. Detta genom att jobba uppsökande och att genom relationer fånga upp personer, problem och möjligheter.

Sammanfattning av aktiviteter under året

Skolturnéer

SKUNK har ett gott samarbete med skolorna i skärgården. En skolturné är en metod där SKUNK får komma in i skolan och arbeta och beroende på vad målet för besöket är väljer Ungdomscoachen att ibland vara med i klassrummet och lyssna, andra gånger ha aktiviteter under lektionen. Ibland anordnar coachen lekar och aktiviteter på rasterna och samt aktiviteter efter skolan. Detta är en värdefull metod då SKUNK lär känna skolorna och lärarna och träffar alla unga och kan därmed bygga nätverk och relationer.

Skolturné 1 – infoturné

Årets första besök var en infoturné där Ungdomscoachen berättade om vårens aktiviteter och generellt om SKUNK.

Skolturné 2 – fritidsverksamhet

Ungdomscoachen är generellt sett inte ett fritidsprojekt men använder fritiden som arena. Under våren jobbade Ungdomscoachen tillsammans med SKUNKs projekt RIBS och åkte runt med olika former av aktiviteter, det var till exempel filmfika, idéverkstad eller spelkväll. Aktiviteterna är ofta en del i ett informellt lärande men också ett sätt att skapa relationer och bygga förtroenden.

Skolturné 3 – KulTur

Turné i samband med SKUNKs kultursatsning KulTur. Ett samarbete med skolorna där unga får möjlighet att pröva någon ny kulturform tillsammans med en professionell kulturutövare

som kommer ut till skärgården. Ungdomscoachen verkar som projektledare där rollen är att samordna skolorna och kulturarbetarna, att kvalitetssäkra aktiviteterna genom att vara med och fånga upp problem, möjligheter och coacha kulturarbetarna. Mera finns att läsa under rubriken KulTur 2016 och KulTur rapporten.

Läger

Läger är SKUNKs och Ungdomscoachens främsta arbetsmetod. De samlar unga från olika delar i skärgården över en helg och jobbar med olika teman och har roligt tillsammans. Under lägren är en viktig del att få träffa nya och gamla kompisar som bor på andra öar och att få prova på nya roliga aktiviteter. Ungdomscoachen planerar och organiserar egna läger men har även deltagit i RIBS läger för att stödja samt för att bygga nätverk och relationer.

Läger under 2016

- ❖ RIBS: International camp Nagu
RIBS första stora internationella utbyte med aktiviteter kring entreprenörskap och digitala medier.
- ❖ RIBS: International camp Estland
Det andra internationella lägret i RIBS på Saaremaa i Estland. Under lägret fick ungdomarna besöka olika företag där de dokumenterade dem för att sedan skapa filmer om dem.
- ❖ KulTur: Läger på Kumlinge
Ett läger med fördjupning av podcasting, film och ljud var det som ungdomarna var intresserade av. Resultatet blev flera olika digitala produkter. Ett samarbete mellan RIBS projektet och KulTurprojektet.
- ❖ KulTur: Läger på Kökar
Med utgångspunkt i en tävling på Åland om att skapa GIFar arrangerades ett läger där en expert Joel Bergman från Sx2 lärde ut hur man gör GIFar dessa skickades in till en nordisk tävling. Ett studiebesök till Skärgårdsbröd gjordes, besök av projektet Young Ambassadors for Democracy och Halloweenfest var också en del av lägret.

Projektledare

Ungdomscoachen verkar ofta som projektledare för SKUNKs projekt och söker kontinuerligt nya bidrag för att stärka och utveckla verksamheten. Ungdomscoachen planerar, utför, avslutar projekt och tillämpar lärdomarna i den ordinarie verksamheten. Projekt är en bra metod för att utveckla verksamhet och öka kunskapen i föreningen och här spelar Ungdomscoachen en viktig roll som möjliggör för SKUNK att driva flera små och stora projekt.

Projekt under 2016

- ❖ Konferens i Modernt ungdomsarbete

En konferens som genomfördes 12–14 februari med ca 100 deltagare från Danmark, Färöarna, Grönland, Island, Finland, Åland, Norge och ca 25 olika organisationer var representerade under seminariet. Med utgångspunkt från konferensen gjordes en skrift på temat Modernt Ungdomsarbete. Bidrag för tryck eller att översätta skriften till engelska har sökts men inte beviljats så i nuläget finns den endast i pdf-format på svenska.

❖ EVS – European Voluntary Service

SKUNK har för första gången tagit emot EVS-volontärer i augusti kom två volontärer, Laurie Racineux från Frankrike och Mykola Turku från Ukraina för att stanna ett år. SKUNK kan också sända ut volontärer inom EVS programmet men har ännu inte matchat intresserade. Förutom att administrera projektet utgör även Ungdomscoachen handledare för volontärerna. Volontärerna har förstärkt den uppsökande verksamheten i skolorna och de lokala aktiviteterna.

❖ KulTur – Kultur för barn och unga i Skärgården

Målet har varit att skärgårdsunga ska ges möjlighet att möta kulturarbetare och pröva på nya kulturuttryck och låta ungdomar som är intresserade fördjupa sig på olika sätt. Under året gjordes en skolturné med två dagars workshop i varje skola, en prova på cirkus, två läger samt en filmdag.

❖ Young Ambassadors of Democracy

Projektiden är att anordna konferenser där unga kan få inspiration och metoder för hur de kan arbeta med sin hembygds framtid. Projektledarna Camilla Broms och Marianne Blücker besökte SKUNK och medverkade i lägret på Kökar där de höll en workshop om hur det är att bo i skärgården och vilken framtid man ser. Vidare organiserades en träff där Leader Åland RF och intresserade ungdomsorganisationer träffade projektledarna för att diskutera YAD-projektet.

Representation och aktiviteter

Ungdomscoachen är den som skapar möjligheter för olika deltagarstyrda aktiviteter och samspelar med styrelsen i deras SKUNK-engagemang. En del av uppdraget är även att organisera deltagande eller representera SKUNK i olika diskussioner, nätverk, grupper och seminarier och coacha vid remis och insändarskrivande.

- ❖ Boda Borg, lek och samspelsdag i Oxelösund
- ❖ Återbruksdag, Ungdomscoachen handledde ungdomar som verkade som konferenciärer
- ❖ MY Ungdomsmässa, RIBS aktivitet i Stockholm
- ❖ Alla borde vara feminister, bok som delades ut till alla högstadier, i samarbete med Litteraturföreningen på Åland
- ❖ Paintball med Fältarna, på Brändö
- ❖ Paintball med Fältarna, på Kumlinge
- ❖ Kaninhoppning - Kul dag i kaninens avstamp, på Kumlinge i samarbete med Ålands kaninhoppare
- ❖ Riddag, på Brändö, i samarbete med stall Konvaljbacken
- ❖ Tjej- och killgruppsutbildning, två dagars utbildning av Folkhälsan

- ❖ Elevrådsutbildningen, erbjöds till skolorna men tyvärr hittades inget datum som passade.
- ❖ Rådslag och remissvar "Rösträtt vid 16 års ålder"
- ❖ Besök hos Kulturdelegationen presentation av KulTur projektet
- ❖ Möte med kultur och utbildningsminister Tony Asumaa och handläggare Jan-Ole Lönnblad om Ungdomcoachprojektet i framtiden

Mer om SKUNKs aktiviteter i Verksamhetsberättelsen 2016.

Bilagor och övriga rapporter

Aktivitetsrapporten

KulTur 2016

KulTur Läger Kumlinge

KulTur Läger Kökar

Aktivitetsrapport 2016

5-6.1	MY Ungdomsmässa	Sverige
7.1	Infoturné	Föglö
11.1	Möte med Uncan, styrelsen	Mariehamn
12.1	Möte med Jan Ole, EVS	Mariehamn
13.1	Infoturné	Vårdö
27.1	Infoturné	Kumlinge
28.1	Infoturné	Brändö
30.1	Bodaborg	Sverige
1.2	Styrelsepepp för Rädda barnens unga	Mariehamn
2.2	Öppet Hus ABF	Mariehamn
8-11.2	Förberedelsemöten inför Muaprojektet	Mariehamn
12-14.2	Konferensen Modernt ungdomsarbete	Mariehamn
22.2	Återbruksdagmöte	Mariehamn
24.2	Återbruksdagsmöte	Mariehamn
25.2	Styrelsemöte	Mariehamn
2-4.3	KulTur - turné	Vårdö
14.3	Fritid/skolverksamhet – turné	Kökar
16.3	Vallagstiftnings dialog	Mariehamn
17.3	Fritidsverksamhet – turné	Föglö
18.3	Årsmöte	Föglö
22.3	Fritid/skolverksamhet – turné	Brändö
23.3	Fritid/skolverksamhet – turné	Kumlinge
24.3	YAOd möte	Skype
31.3 – 3.4	RIBS international camp	Nagu
7 – 12.4	IFS Norden möten	Island
16.4	Återbruksdagen	Mariehamn
18.4	Träff med Fältarna	Mariehamn
19.4	Styrelsemöte	Mariehamn
27.4	Kanindags-möte	Kumlinge
30.4	Intervju fadder Elia	Telefon
2.5	Möte med Visit Åland	Mariehamn
3.5	Återbruksdagsutvärdering	Mariehamn
3.5	Alla borde vara feminister distribuerad under maj.	
9.5	EVS-utbildning med CIMO	Helsingfors
13.5	Föreläsning, bättre på stress	Stockholm
14.5	Möte med designer för skriften	Stockholm
16.5	Kanindags-möte	Skype
18-19.5	Fritid/skolverksamhet – turné	Kökar
21.5	Kaninhoppning Kul dag i kaninens avstamp	Kumlinge
23-24.5	KulTur – turné	Föglö
23.5	Möte med handläggare Jan-Ole Lönnblad	Mariehamn
25-26.5	KulTur – turné	Kumlinge
26.5	Paintball med fältarna	Brändö
3.6	Möte med fadder Lovisa	Mariehamn
4.6	Riddag	Brändö

7.6	Inför ministerpepp	Mariehamn
8.6	Minsterträff (inställd)	
4-5.7	EVS – APV- planeringsträff	Sottunga, Kumlinge, Mariehamn
13.7	Paintball med fältarna	Kumlinge
28.7	EVS – volontärerna ankomst	
23.9	KulTur-dag	Kumlinge
23-25.9	KulTur Läger	Kumlinge
29.9-2.10	RIBS International camp	Estland
5.10	Diskussion Tjej- och killgrupp	Mariehamn
24.10	SKUNK möte	Mariehamn
26.10	Träff med Ålands Kulturdelegation	Mariehamn
27.10	Träff med minister	Mariehamn
28-30.10	KulTur läger	Kökar
31.10	Presskonferens skriften, möte med YAOd	Mariehamn
15-16.10	Tjej- och killgruppsutbildning	Mariehamn
22.10	Styrelsemöte	Mariehamn
6.12	Medborgardialog; kommunreform	Mariehamn
11.12	KulTur – biodag	Mariehamn
19.12	Styrelse julavslutning	Mariehamn

Under veckorna har även personalmöten, möten med EVS-volontärerna och andra träffar ägt rum.

Projektplan Ungdomscoach

För skärgården 2014-2016

SKUNK

skärgårdsungdomarnas intresseorganisation

SKUNK – skärgårdsungdomarnas intresseorganisation rf
Co. Hanström
Ax-22820 Kumlinge
Åland
Email: info@skunk.ax
Hemsida: www.skunk.ax

Copyright © SKUNK 2014

Bakgrund

SKUNK har sedan 1989 drivit verksamhet och projekt som syftar till att stärka fritidsverksamheten i skärgården och öka skärgårdsungdomars inflytande. De största projekten som bedrivits är BUS projektet 2007 och det nuvarande projektet Young Voices 2012-2013. Både BUS projektet och Young Voices visar på stora vinster med att ha en person anställd på heltid som arbetar i skärgården. Förmågan och möjligheten att ta vara på aktiviteter som bjuds utanför kommunen och i samarbeten har ökat och nätverket bland ungdomarna i skärgården har stärkts och engagemanget och intresset för skärgårdens utveckling har ökat. SKUNKs vision är att ha en heltidsanställd ungdomscoach i skärgården på permanent basis finansierad av Landskapsregeringen med stöd av kommunerna. Genom projektet Young Voices (som tar slut i december 2013) finns det en stark fungerande verksamhet i skärgården som bör tas tillvara på. SKUNKs förslag är att i samarbete med kommunerna och landskapsregeringen inleda en treårig infrastrukturell satsning på en ungdomscoach i skärgården som bygger vidare på erfarenheterna från Young Voices. Efter tre år utvärderas ungdomscoachens arbete och beslut tas om fortsättning.

Varför behövs en ungdomscoach i skärgården?

Enligt Barnkonventionen har alla barn rätt till såväl fysisk som psykisk och social utveckling. I skärgården bor det 213 barn i ålder 7 till 15 år. Skärgårdens geografiska läge gör att man inte kan organisera och stödja dessa barns vardag och utveckling på samma sätt som man kan på större ställen. I städer har man ett stort föreningsliv som tar tillvara på många intressen, man har ungdomsgårdar, en närmare tillgång till fältare och väl utvecklade kultur- och idrottsmöjligheter. Då dessa möjligheter inte finns i skärgården behövs en infrastrukturell satsning i form av en ungdomscoach som kan bedriva verksamhet som är anpassad till skärgårdens förutsättningar. Satsning på en ungdomscoach är inte bara en rättighetsfråga utan är även viktig för skärgården ut ett större perspektiv. Avfolkning är ett stort problem i samtliga skärgårdskommuner. Det finns flera exempel där familjer har valt att flytta ifrån skärgården för att kunna ge sina barn bättre fritidsmöjligheter. Alla kommuner arbetar för att öka inflyttningen, speciellt av barnfamiljer. Om skärgården ska kunna locka fler barnfamiljer att flytta ut i skärgården är barnens fritid en viktig faktor. För att skärgården ska utvecklas positivt behövs det invånare som är företagsamma, innovativa och framförallt engagerade i skärgårdens utveckling. Därför måste ungas engagemang uppmuntras och fångas upp på ett tidigt stadium. Engagemang föder engagemang. Att engagera istället för att bara aktivera ungdomar ställer dock helt andra krav på ungdomsarbetet. Sparka lite boll med ungdomarna kan vem som helst göra men det kan aldrig ersätta utbildad personal. Ungdomsarbete är ett kunskapsområde, vilket kräver att man avsätter resurser. Kvalitativt ungdomsarbete har ett tydligt mål och syfte med sin verksamhet och kräver utbildning. Unga behöver trygga vuxna runt omkring sig som de kan anförtro sig åt, utöver sina föräldrar och lärarna i skolan. I vissa skärgårdskommuner håller äldre ungdomar själva i ungdomskvällar för de yngre.

SKUNK vill uppmuntra konceptet att unga leder unga men det behöver finnas en utbildad vuxen med också.

Erfarenheter från andra glesbygdsområden visar att satsningar på barn och ungdomar är en av de viktigaste insatser man kan göra. Ungdomar som känner att deras idéer och initiativ blir tillvaratagna och satsade på, mår bättre, har större framtidsstro och engagemang och chansen att de väljer att flytta tillbaka ökar. Ett aktivt ungdomsarbete i skärgården ger således större förutsättningar för en levande skärgård i framtiden.

Ungdomscoach uppdrag

- Ungdomscoachens ska jobba uppsökande i skärgårdens skolor, skapa relationer med ungdomarna och fånga upp såväl möjligheter som problem.
- Ungdomscoachen ska i huvudsak engagera –inte aktivera ungdomar. Genom att inspirera och finnas till som bollplank hjälper ungdomscoachen ungdomar att själva förverkliga sina idéer och organisera sig.
- Ungdomscoachen ska vara spindeln i nätet som ser till att sammanföra ungdomar över kommungränserna och kan vara en kontaktyta för andra föreningar när de ska ut i skärgården så att deras besök kan bli mer effektiva och bättre.
- Ungdomscoachen ska fungera som ett stöd mellan ungdomarna och politikerna i kommunerna respektive landskapsregeringen.

Målgrupp

Huvudmålgrupp ungdomar 12-15 år men långsiktigt kan kontakt hållas också med dem mellan 16-20 år och vissa kontakter och aktiviteter kan också göras för dem mellan 7-11 år.

Verksamhetens syfte och metoder

Verksamheten ska syfta till att öka ungas delaktighet och engagemang genom att fånga upp idéer och initiativ samt att träna unga i att formulera och uttrycka åsikter inom olika samhällsfrågor. Genom att diskutera med andra utvecklas förmågor som lyhördhet och kritiskt tänkande. Verksamheten ska även främja ungas utveckling inom kultur och fritid genom att introducera olika aktiviteter. Ungdomscoachen kommer att uppsöka skolorna regelbundet och informera i klasserna om olika arrangemang som är på gång samt bidra med olika aktiviteter och samtal. Utav erfarenhet har vi sett att direktkontakt med ungdomarna är avgörande om de ska åka iväg på olika arrangemang eller prova på nya aktiviteter. Ungdomscoachen kommer även att träffa elevrådet och dess handledare för att stötta dem och coacha dem att använda den plattform som elevrådet är för att förverkliga olika idéer. En viktig del i verksamheten är att sammanföra ungdomar över kommungränserna genom olika läger, resor och andra arrangemang. Erfarenheter från Young Voices har visat vilken stor betydelse det har haft för ungdomarna i projektet att få träffa vänner från andra öar.

Kostnad ungdomscoach

Kostnaden för ungdomscoachen beräknas uppgå till 59 984 € per år. Kostnaden innefattar lön, kontor, resor etc. Själva verksamheten är tänkt att finansieras av SKUNKs ordinarie verksamhetsmedel. SKUNKs budget för 2013 (exklusive projektet Young Voices på 102 539 €) omsätter 37 200 € med ett bidrag från Landskapet på 30 000 €. Med de ökade kostnaderna som en ungdomscoach innebär skulle Skunks budget uppgå till 97 184 €.

Finansiering

För att finansiera kostnaden för en ungdomscoach behöver Skunk närmare 60 000 € i finansiering per år. Vad kommunerna har möjlighet att bidra till måste diskuteras då ekonomin i kommunerna ser väldigt olika ut. Skärgårdskommunernas landskapsandelar för ungdomsverksamhet uppgår totalt till 10 751 € för 2013. Av den summan bidrar kommunerna redan med en relativt hög summa till SKUNK för att främja fritidsverksamheten i skärgården. Det sammanlagda bidraget som SKUNK får från kommunerna för sin ordinarie verksamhet brukar ligga på ca 3700 € per år vilket motsvarar ca 2 € i genomsnitt per invånare. SKUNKs bedömning är att kommunernas möjlighet att ekonomiskt bidra till en sådan stor infrastrukturell satsning som denna är marginell. utöver tillgången till lokaler, vilket är en viktig insats. Kommunerna har genom åren alltid bidragit med lokaler för SKUNKs verksamhet, vilket uppskattas uppgå till ett värde av ca 4000-6000 € per år. För att projektet med en ungdomscoach ska kunna förverkligas är landskapsregeringen ekonomiska bidrag en förutsättning.

Sammanfattning

Ungdomscoachen är en viktig del i hela verksamheten, projektet som har som mål att permanentas är en del i att stärka förutsättningarna för ungdomar att bli aktiva medborgare. Uppdraget måste vara på heltid för att fungera. Det är nödvändigt för att nå alla ungdomar i skärgården och för att kunna ta vara på och utveckla möjligheterna som finns. Det är inget lätt arbete och kräver en välutbildad, erfaren och heltidsanställd person om arbetet ska få den kontinuitet som krävs för att verkligen lyckas.

Budget 2016

Ungdomscoach

UTGIFTER

Specifikation

2016

En personal 100 %	2400 € + sociala avgifter 21,2 % x 12 mån +sem.ers	37 305,60 €
	Summa	37 305,60 €
Telefon med internetuppkoppling		720,00 €
Resor	15 tur. 300 km 50 andra resor 200km	8 800,00 €
Traktamente turné + läger	50 * 38 €	1 900,00 €
Övernattningar	20 st á 50 €	1 000,00 €
1 Årskort á 150 €		150,00 €
Kontor		3 600,00 €
Utrustning, reparationer, etc		574,00 €
Försäkringar utrustning		200,00 €
	Summa	16 944,00 €
Handledning		2 250,00 €
	Summa	2 250,00 €

Summa 56 499,60 €

Bidrag 2016

Paf understöd

55 000,00 €

Verksamhetskostnader budgeteras under ordinarie verksamhet.

OM ORGANISATIONEN SKUNK

SKUNK - skärgårdsungdomarnas intresseorganisation, i dubbel bemärkelse. SKUNK bevakar de ungas intresse i kommunerna, på landskapsnivå samt riksnivå. Andra delen handlar om att stärka, utveckla och arrangera fritidsverksamhet. Allt som görs bygger på ungas egna idéer, alltså "unga leder unga".

Föreningen arbetar för unga i åldern 7-25 och främst för gruppen 12-20. Styrelsemedlemmarna består oftast av ungdomar i åldern 15-23 och använder sig av engagerade vuxna för olika ändamål.

SKUNK vill genom samarbete minimera administrativt arbete och maximera ungdomarnas egen medverkan i aktiviteterna samt underlätta för andra att verka i den åländska skärgården.

Det är viktigt att tro på att stärka ungdomars möjlighet att vara delaktiga och påverka samhället idag. Ungdomar är inte en resurs som står på tillväxt utan är kompetenta här och nu! Ett aktivt ungdomsarbete ger större förutsättningar för en levande skärgård i framtiden. Ungdomar som känner att deras idéer och initiativ blir tillvaratagna och satsade på mår bättre och har större framtidstro och engagemang.

För att förverkliga sitt syfte anordnar SKUNK läger, kurser, seminarier, träffar, resor för sina medlemmar, utbildningar, utvecklingsprojekt av fritidsverksamhet och informationsverksamhet för och till sina medlemmar.